

Täysistunto

Keskiviikko 13.11.2019 klo 14.01—19.40

17. Lakialoite laiksi ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdeverosta annetun lain kumoamisesta

Lakialoite LA 13/2019 vp Ville Tavio ps

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 18.-27. asiasta.

Keskustelu

17.51 **Ville Tavio ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Seuraavaksi käsiteltävänä olevat lakialoitteet 13—23/2019 ovat perussuomalaisten eduskuntaryhmän tekemiä ja huomenna julkaistavaan vaihtoehtobudjettiin liitännäisiä lakialoitteita. Nämä lakialoitteet muodostavat tietystä mielessä vain pienen osan perussuomalaisten koko vaihtoehtobudjetista, joka sisältää paljon budjettimuutoksia ja esityksiä lainvalmisteluun ryhtymisestä. Keskustelu vaihtoehtobudjetista kokonaisuutena käydään täysistunnossa ensi viikolla, mutta nyt meillä on mahdollisuus tarkastella näitä käsittelyssä olevia perussuomalaisia aloitteita yksityiskohtaisemmin.

Johtoaajatus näissä lakialoitteissa on, että Suomen valtio on olemassa suomalaisia varten ja että sen täytyy aina huolehtia verovaroidaan ja muilla resursseillaan ensisijaisesti suomalaisista. Koska työtä tekevien ja veroja maksavien kansalaisten osuus suhteessa muihin pienenee ikääntymisen, vähäisen syntyvyyden ja haittamaahanmuuton takia, täytyy raha kohdistaa entistä tarkemmin oleellisiin kohteisiin. Perussuomalaisten mielestä näitä ovat suomalaiset vähäosaiset, vanhukset, lapsiperheet, sairaat ja vammaiset. Maahanmuutto on luonut yhä vahvistuvan ja laajenevan kustannuspiirin niin julkishallinnolliselle kuin yksityisellekin sektorille. Kotouttamispolitiikka on sitä hyvin kuvaava esimerkki. Mitä enemmän on maahanmuuttoa, sitä enemmän on kotouttamiskustannuksia ja byrokratiaa. Kotouttamisen tulisi olla ennen muuta suomalaisen yhteiskuntaan sopeuttavaa, ei eroja korostavaa tai jopa niitä voimistavaa.

Perussuomalaiset esittävät, että kotoutumisen edistämisestä annettu laki kumotaan. Kotouttamistoimiin kuuluu kaikenlaista toimintaa työvoimapalvelusta ja kulttuurin sekä kielten opetuksesta sukupuolikasvatukseen asti. Suomessa käytössä oleva, järjestöjen roolia ja erilaisia hankkeita ja projekteja korostava kotouttamiskäytäntö on johtanut siihen, että kotouttamistoimijat saavat käytännössä itse päättää ja mitata, miten kotouttaminen on onnistunut. Tällainen ei ole objektiivista eikä kokonaisuuden kannalta hyödyllistä. Yksinkertaisin kotoutumisen onnistumisen mittari on tietenkin kotoutettavien työllistyminen. Aineis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

toja ja lukuja on siitä saatavilla päätöksenteon tueksi. Esimerkiksi vuonna 2016 vain viitisen prosenttia kotoutumiskoulutuksen suorittaneista oli siirtynyt työmarkkinoille kolme kuukautta kotoutumiskoulutuksen päättymisen jälkeen. Kotouttamispolitiikkamme on siis epäonnistunut.

Lisäksi pitää huomioida, että työllisyysasteikin antaa liian ruusuisen kuvan, sillä iso osa maahanmuuttajien työpaikoista on niin sanottuja maahanmuuttaja-aputyöpaikkoja. Näitä ei olisi olemassa ilman maahanmuuttajia. Tarkoitan siis sellaisia kuin esimerkiksi tulkaukstyöpaikat, erilaiset opetustehtävät ja monikulttuurisuuskoordinaattorien työt. Maahanmuuttobisneksen ympärille on luotu erilaisia uusia tehtäviä ja toimenkuvia.

Huonon kotouttamispolitiikan harjoittamisen veronmaksajien kustannuksella täytyy loppua heti, ja täytyy siirtyä henkilöiden omaan ja yksilöistä itsestään lähtevään vastaanottavaan yhteiskuntaan sopeutumiseen ja näiden tulijoiden omaan aktiivisuuteen. Se on parasta ja oikeaa kotouttamispolitiikkaa.

Esitämme tässä lakialoitteella myös, että sosiaalihuoltolain 12 a § kumotaan. Pykälässä säädetään, että Kansaneläkelaitos korvaa valtion varoista kunnalle ja kuntayhtymälle aiheutuneet kustannukset, kun kansainvälistä suojelua hakeneelle ulkomaalaiselle, jonka vastaanottopalvelut ovat lakanneet, on kiireellisissä tapauksissa annettu ruokaa, lääkkeitä tai tilapäistä asumispalvelua. Perussuomalaiset katsovat, että suomalaisten veronmaksajien tehtävä ei ole kustantaa laittomasti maassa olevien palveluita, vaan kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet tulee poistaa maasta viipymättä, heti päätöksen jälkeen. Maasta poistamisen varmistamiseksi perussuomalaiset ovat esittäneet, että laittomasti maassa olevat tulee ottaa säilöön ennen palautusta sen sijaan, että heidät päästetään liikkumaan vapaasti maassamme ja käyttämään jopa kunnallisia palveluita. Maahanmuuttoa puolustellaan usein puhumalla ulkomaisista erityisasiantuntijoista, mutta suurin osa tänne tulevista on aivan muita kuin omien ammattialojensa kansainvälisiä kärkinimiä.

Arvoisa puhemies! Suomeen luotiin tilapäiseksi tarkoitettu laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta. Lain nojalla yrityksiä tuetaan palkkaamaan ulkomaalaisia työntekijöitä, ja laki edistää ulkomailta tulevalle korkeamman palkkatason työntekijälle, siis käytännössä johtotehtävissä oleville työntekijöille, paremman palkan maksamista kuin kotimaiselle vastaavalle työntekijälle, tai sitten firma ainakin säästää palkkakustannuksissa. Tämä laki tukee ulkomaista palkansaajaa mahdollisuudella hakeutua ansiotuloverotuksen sijasta lähdeverotuksen piiriin. Tämä menettely oli aikoinaan tarkoitettu ulkomaisten huippuasiantuntijoiden sekä investointien houuttelemiseksi Suomeen. Nyt Rinteen hallitus on tekemässä tästä yritystuesta pysyvää ja perussuomalaiset taas olisivat valmiina luopumaan tästä yritystuesta. Käytännössä palkansaaja saa tästä laista taloudellista hyötyä vain hyvin korkealla palkkatasolla, ja laki on tulkittavissa yritystueksi, koska se kohdistuu niihin yrityksiin, joilla on sekä halua että taloudelliset edellytykset palkata ulkomaalaisia johtotehtäviin. Lain vaikutukset investointeihin sekä ulkomaalaisten asiantuntijoiden halukkuuteen tulla Suomeen töihin ovat todennäköisesti vähäiset. Laki ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta on ongelmallinen yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta, sillä laki asettaa suomalaiset työntekijät eriarvoiseen asemaan suhteessa ulkomaisiin työntekijöihin. Perussuomalaiset esittävätkin, että ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annettu laki kumotaan.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset esittävät eläkkeiden verotuksen alentamista. Tahdomme parantaa eläkeläisten asemaa verotuksen kautta. Verotusta alentamalla hyöty menee varmuudella eläkeläisille, siinä missä eläkkeen korotus voi pahimmillaan leikata mui-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

ta tukia tai etuisuuksia. Eläkkeen korotukset voivat myös pienentyä niihin kohdistuvan verotuksen vuoksi, minkä vuoksi on ensiarvoisen tärkeää, että eläkkeiden verotusta lähdetään keventämään. Suomessa eläketulojen verotus nousee työtulojen verotusta korkeammalle jo hyvin maltillisissakin eläkkeissä. Siltä osin kuin eläkkeiden verotus ylittää työtulon verotason, on verotusta yhtenäistettävä. Tämän toteuttamiseksi tehdyssä lakialoitteessa ehdotetaan, että kunnallisverotuksen eläketulovähennys määräytyy samalla tavalla kuin kunnallisverotuksen ansiotulovähennys, jolloin eläkeläisten verotus laskee ansiotuloa saavien kanssa samalle tasolle.

Väestön ikääntyessä täytyy kiinnittää huomiota myös omaishoitajien tilanteeseen. Omaishoidon tarve lisääntyy tulevaisuudessa. Arvioiden mukaan omaishoito säästää kuntien hoitomenoja vuosittain yli 2 miljardia euroa. Yli 70-vuotiaiden sosiaali- ja terveystalvelujen menot olisivat kaksinkertaiset ilman omaishoitajia. Omaishoidon tärkeyteen nähden on merkillistä, että tuloverolaissa ei säädetä omaishoidon tuen verotuksesta vaan omaishoidon tuki katsotaan ansiotuloksi. Perussuomalaiset esittävätkin tässä lakialoitteella, että tuloverolakiin lisätään uusi pykälä, jonka perusteella omaishoitajalle maksettava hoitopalkkio määritetään verovapaaksi vuoden 2020 alusta lähtien. Omaishoidon tuesta perittävä tulovero on nähdäksemme jääne menneisyydestä. Olisi yhteiskunnalle kokonaistaloudellisesti ja myös inhimillisesti arvokasta, että kiinnostus omaishoitoa kohtaan säilyy ja edellytykset omaishoitoon paranevat.

Arvoisa puhemies! Perintöverojen maksuunpano aiheuttaa epäoikeudenmukaisia ja kohtuuttomia tilanteita. Perintövero tulee maksuun henkilön kuoleman jälkeen, mutta omaisuus ei usein tule perinnönsaajan haltuun, koska leskellä on oikeus pitää puolisoiden yhteinen koti hallussaan. Lesken periessä puolison jää lesken vähennyksen jälkeen usein maksettavaa, vaikka omaisuutena olisi vain tavanomainen omaisuus, kuten yhteinen asunto. Joskus perillinen saattaa joutua realisoimaan omaisuuttaan, ottamaan velkaa tai pahimmassa tapauksessa jopa luopumaan perinnöstä. Perussuomalaisten mielestä verotus kaipaav uudistusta lesken ja lasten aseman parantamiseksi sekä lesken hallinta-ajan rauhoittamiseksi verotukselta. Veron maksuunpanoa esitetään siirrettäväksi siten, että vero maksetaan asumisesta molempien puolisoiden kuoltua tai omaisuuden muuten siirtyessä saajan vapaaseen hallintaan. — Onko niin, puhemies, että saan käydä loppuun tämän, vaikka kello täällä taulussa vilkkuu, koska esittelen kaikki yhdellä kertaa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin oli sovittu, että saatte esittää tässä kohtaa koko esityksen loppuun saakka.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset kantavat huolta vähävaraisten asemasta ja katsovat, että lääkekustannusten kasvua on hillittävä. Hyvä keino tähän on lääkekulujen omavastuun muuttaminen tai poistaminen. Lääkkeistä aiheutuvat kustannukset erityisesti pienituloisille, työttömille ja eläkeläisille ovat merkittävä kuluerä kokonaistoimeentuloa ajatellen. Perussuomalaisten eduskuntaryhmä esittää sairausvakuutuslakiin uutta pykälää, jonka nojalla lääkekorvausten vuosiomavastuuta vähennetään pienituloisille henkilöille summalla, jonka suuruus vahvistetaan erikseen valtioneuvoston asetuksella.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat huolissaan lapsiperheiden asemasta ja jyrkästi madaltuneesta syntyvyydestä. Olemme toistuvasti vaatineet lapsivähennyksen palauttamista. Tulositonnoista lapsivähennystä annettiin aiemmin 50 euroa per lapsi, jos lapsella oli kaksi huoltajaa, ja yksinhuoltajat saivat 100 euroa lasta kohden. Summa vähennettiin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

ensisijaisesti valtiolle suoritettavasta tuloverosta. Lapsivähennys poistui käytöstä vuoden 2018 alussa. Nyt tehdyssä lakialoitteessa esitetään lapsivähennyksen palauttamista. Pieni- ja keskituloisten työssäkäyvien kannalta lapsivähennys on merkityksellinen parannus.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset esittävät, että valtiolle saadaan lisää rahaa ottamalla verotuksen piiriin suurten säätiöiden ja yhdistysten saamat pääomatulot. Suomen noin 3 000 säätiön varallisuudeksi on arvioitu Säätiöt omistajina -raportissa noin 20 miljardia euroa. On kohtuutonta, että pienetkin yritykset, jotka toimivat markkinariskin alaisina, joutuvat maksamaan pääomaveroa, kun taas todella vauraat yhdistykset ja säätiöt saavat vakaat pääomatulonsa täysin verottomina. Ehdotettu verouudistus koskisi nimenomaan suurimpia säätiöitä ja hyvin varakkaita yhdistyksiä. Suomessa on lukuisia pieniä yhdistyksiä ja säätiöitä, joiden toiminta riippuu verottomasta pääomatulosta, joten katsomme, että niiden pääomatulot voitaisiin edelleen jättää verovapaiksi 100 000 euroon asti. Verokanta voisi myös olla yleistä pääomaverokantaa alempi, 15 prosenttia.

Arvoisa puhemies! Esitämme Yleä koskevalla lakialoitteella keinon, jolla perussuomalaiset lisäisivät kansan ostovoimaa, ja se on Yle-veron kevennys. Tämä on siis perussuomalaisilta vain yksi keino — ja hyvä keino onkin, jos saan sanoa. [Leena Meri: Saat!] Perussuomalaiset haluavat pienentää Yle-veroa, mikä onnistuu pienentämällä vähän Ylen budjettia. Yleisradion rahoitus on vuodessa yli 500 miljoonaa euroa, ja summa on vuosien varrella kasvanut, vaikka mediakentässä on käynnissä murros ja internetin roolin korostuessa rahoituksen pitäisi pikemminkin laskea. Esimerkiksi Tanskassa sikäläisen yleisradion budjettia on karsittu ja tehtäviä rajattu. Perussuomalaiset esittävät, että ensi vuonna Valtion televisio- ja radiorahastolle suoritettavan rahoituksen määräraha on noin 432 miljoonaa euroa. Ylen rahoituksesta on mielestämme varaa karsia.

Arvoisa puhemies! Viimeisimpänä muttei vähäisimpänä asiakohtana nostan esiin, miten perussuomalaiset puolustavat suomalaista työntekeä ja varsinkin yrittäjyyttä. Esitämme tässä arvonalisäverollisen liiketoiminnan alarajan nostoa nykyisestä 10 000 eurosta 20 000 euroon ja samalla alvin huojuennusalueen katon nostoa 30 000 eurosta 40 000 euroon. Perussuomalaiset ajavat myös lainvalmistelun aloittamista Viron osakeyhtiöverotuksen kaltaisen mallin, tällaisen investointikannustimen, luomiseksi osakeyhtiöille. Ajatuksemme on saada tällä aikaan työllisyyttä lisäävä vaikutus. Vaihtoehtobudjetissa tulemme lisäksi vaatimaan valmistelun aloittamista yrittäjien YEL-vakuutuksen maksurajan nostosta, joka vapauttaisi pienimpiä yrityksiä YEL-maksusta. Näin pienempi tai sivutoiminen yrittäjyys olisi Suomessa helpompaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, kuten edeltäjäni tällä tuolilla hetki sitten sanoi, niin nyt sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen kohdista 18—27, joista edustaja Taviokin tuossa esittelypuheenvuorossaan puhui. Eli kaikki puheenvuorot voidaan tässä kohtaa käsitellä, ei tarvitse erikseen sitten myöhemmin niistä puhua.

18.06 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Harvoin on yhtenä iltana näin paljon hyviä lakialoitteita käsiteltävänä, ja otan mielelläni kantaa lukuisiinkin näistä.

Nyt ensimmäisenä tähän ensimmäisen asiakohdan lakialoitteeseen laiksi ulkomailta tulevan palkansaajan lähdeverosta annetun lain kumoamisesta. Tässähän tulee mieleen se aika, kun Suomi oli eräänlainen kevyen luokan banaanivaltio Nokian menestyksen huipulla, kun oli paljon keskustelua siitä, että lakejakin säädetään Nokian toivomusten ja vaatimusten mukaan, ja tosiasialla oman käsitykseni mukaan kaksi lakia vähän sen mukaan säädet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

tiinkin. Toinen niistä laeista oli se, mistä kuviteltiin, että sillä voitaisiin saada Nokian hyväpalkkaisia johtajia muuttamaan Suomeen ja maksamaan veroja tänne. En tiedä, onko näin tapahtunut. Toinenhan oli tämä sähköpostiurkintalaki, jota Nokia itse ei koskaan ole käyttänyt — tosin myöhemmin muutamat suomalaiset julkissektorin toimijat sitten käyttivät. Nyt jos tämä laki saataisiin kumottua, niin se olisi ainakin hyvä kuittaus tämän ajan lainsäädännön heikkoudelle. Nykyinen laki on tietyllä tavalla yritystuki, ja se on perusteen ja yhdenvertaisuusperiaatteen nojalla varsin kyseenalainen muillakin tavoin. Tämän kumoaminen parantaisi veropohjaamme ja laajentaisi valtion tulonmuodostusta arviolta 16 miljoonan euron verran. Tämä on yksi plusmerkkisiä tulonlähteitä vaihtoehtobudjetissamme.

18.08 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Tämä vaihtoehtobudjettikeskustelu tarjoaa yhden mahdollisuuden vielä lisää keskustella näistä budjettiin liittyvistä asioista ja on siinä mielessä raikas asia. Tietysti se asia, mikä ehkä eniten kiinnostaa näissä opposition esityksissä, on se, mikä on näitten taloudellinen sisältö, ja siitähän me nyt emme vielä taida tietää. Yleensä näistä aiheutuu rehellisesti sanoen aikamoisia menonlisäyksiä kokonaisuutena.

Mutta voisin muutamia kommentoida näistä verolakialoitteista. Arvonlisäveron alarajan nostohan on tulossa — todennäköisesti se lykkääntyy EU-syistä vuoden 2021 alkuun, koska direktiivi edellyttää sen hyväksyttämistä tuolla EU:n komissiossa. Rajahan on nousemassa hallitusohjelman mukaan 10 000:sta 15 000 euroon. Se on pieni askel eteenpäin tässä asiassa.

Sitten voisin todeta, että meillä on tuloverolain muutosesitys, jossa pienituloisia otetaan huomioon muun muassa näitten valmisteveron korotusten takia. Pienituloisten verotusta kevennetään 200 miljoonalla eurolla ensi vuodesta lähtien. Tämä koskee palkansaa- jien, eläkeläisten ja etuustulojen saajien pienituloisimpia.

Sitten voisi todeta tuosta ulkomailta tulevan palkansaaajan lähdeverosta, että se on kieltämättä ollut joka kerta perustuslakiasia. Se tietysti selvästi ansaitsee tuollaisen yhdenvertaisuusarvioinnin, ja siitä johtuen tähän saakka se on säädetty määräaikaisena. Nyt hallitus esittää sitä sitten pysyväksi. Nähtäväksi jää sitten, tuleeko tästä pysyvä. Tämä ongelmahan on lähinnä siinä, että meidän täytyy saada näitä ulkomaisia huippuasiantuntijoita myös tänä päivänä. Tämähän oli alun perin niin sanottu Lex Nokia, mutta kyllähän se tosiaan on edelleen tarpeellinen. Meidän korkeimpien ansiotulojen verotus on sen verran kireää, valitettavasti, että tähän maahan ei saada näitä asiantuntijoita muulla kuin tällä tavalla. Ja se nyt täytyy vain niellä, vaikkei se kenellekään taida ihan helppoa olla.

Tämä oikeastaan tässä vaiheessa.

18.11 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Meillä on käsittelyssä todellakin perussuomalaisten vaihtoehtobudjettiin liittyvät lakialoitteet — komea paketti tavattoman tärkeitä asioita. Ne muodostavat kokonaisuuden, niin kuin vaihtoehtobudjetit aina muodostavat kokonaisuuden. Tietysti ne myös menettävät vähän pohjaansa sitä myöten, että eduskunta päättää täällä yksittäisistä laeista, niin kuin tänään tehtiin jo lapsilisälain osalta. Se ei ihan vastaa meidän tavoitteitamme, mutta näin tämä toimii. Tämä on melkoisen uusi menettely, että oppositiopuolueiden ryhmien vaihtoehtobudjetit käsitellään tällä tavalla. On kuitenkin erittäin hyvä, että näin tapahtuu ja tehdään vaihtoehtoisia politiikkaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Arvoisa puhemies! Totean ensin tuohon edustaja Kivirannan puheenvuoroon, kun hän totesi, että tuloveroon tulee 200 miljoonan euron kevennys, että totta se on, mutta kun otetaan huomioon polttoaineveron korotus, laajat kuntaveron kiristykset, mitkä ovat tapahtumassa, ja sitten tietysti jos vielä otetaan sotu-maksujen nousu, niin ei keskituloisen palkansaajan tilille tule sitäkään määrää, mikä tänä päivänä, tässä kuussa esimerkiksi, tulee. Eli näin käy hallituksen politiikan suhteen. Puheet 70 prosentin osuudesta ihmisistä, jotka saisivat verokevennyksiä, eivät tule toteutumaan edes ensi vuonna, puhumattakaan seuraavina.

Arvoisa puhemies! Tässä vaihtoehtobudjetissa on todella monta tärkeää asiaa. Otan esille vain joitakin. Hallitusohjelmassa sanotaan, että omaishoitoa kehitetään. Mitään muuta siellä ei omaishoidosta sanota. Kuitenkin, kun tässä salissa käydään keskustelua, omaishoito saa valtavan tuen ja arvostuksen, mutta hallituksen toimenpiteissä ei tälle vaalikaudelle ole omaishoidon osalta mitään yksilöityä parannusmenettelyä. Siksi on äärettömän tärkeää, että perussuomalaisten vaihtoehtobudjetissa on konkreettisesti esitetty, mitä omaishoidolle pitäisi kiireesti tehdä verotuksen suhteen, ja sitten myös tason... Ja varmasti pitäisi myös parantaa asioita, jotka eivät tässä yhteydessä ole esillä, eli omaishoitajien asemaa, vapaapäiviä ja muita vastaavia. Tämä on tavattoman tärkeä asia ja on syytä noteerata.

Toinen asia on eläkeläisten palkansaajia kireämpi verotus, josta tässä salissa on puhuttu niin kauan kuin itse olen täällä ollut, ja se on aina vain pysynyt, yli 30 vuotta. On tosiasia, että eläkeläiset maksavat samasta tulosta kireämmän kokonaisveron kuin palkansaajat. Siihen meillä on tuossa esitys.

Kolmantena ja ehkä nyt tässä yhteydessä viimeisenä asiana otan lääkekulujen korvaukset. Tiedämme, että viime kaudella tehtiin päätös, joka kiristi lääkekustannusten maksuvollisuutta sairaille ihmisille. Se oli kipeä päätös. Myönnän, että se oli yksi kaikkein kipeimpiä päätöksiä, mitä viime kaudella tehtiin, mutta kun valtiontalous oli äärettömän kireässä tilassa, todella veitsenterällä keväällä 2015, niin silloin jouduttiin tekemään monenlaisia päätöksiä. Tämäkin oli niissä päätöksissä mukana, ja valitettavasti se sitten tehtiin. Nyt kun tilanne on helpottunut, niin todella syvästi ihmettelen, että esimerkiksi keskusta ei ole valmis korjaamaan tätä virhettä — tai sanotaan tätä toimenpidettä, joka viimeksi tehtiin, oliko se virhe vai ei — joka kohdistui kuitenkin yleensä pienituloisiin, sairaisiin ihmisiin, joista meidän on pidettävä kyllä erityistä huolta. Perussuomalaiset esittävät tähän korjausta, ja se on erittäin tärkeää. — Kiitos.

18.15 Leena Meri ps: Arvoisa puhemies! Kiitos ryhmän puheenjohtajalle Taviolle näitten kaikkien aloitteiden esittelystä. Itse keskityn perintöverotusasiaan. Olen itse sitä tehnyt pitkään työkseni, ja se on yksi aihe, jonka koen kovin tärkeäksi. Se kohdistuu lähes jokaiseen meistä tavalla tai toisella elämämme aikana. Olemme perillisiä tai perittäviä ainakin joka tapauksessa.

Me kävimme viime syksynä paljon keskustelua perintöverosta. Meillä oli tämä sama lakialoite silloinkin, ja se sai paljon kiitosta mutta ei sitten äänestyksessä paljon ääniä — se on aika mielenkiintoista. Perintöverotus on tunteita herättävää, ja jos ajattelee niin, että haluaa vain kerätä rahaa, tai on kateellinen eikä välitä ihmisten taloudellisesta ahdingosta, silloin ei näe perintöverotuksessa mitään ongelmaa — ajattelee vain, että siellä joku raharikas saa rahaa, niin että eiköhän se ole ihan oikein, että hän maksaa veroa.

Perintöveroja koskevassa keskustelussa esiintyi myös perusteluita, että kyllähän sitä kaikkea rahaliikennettä verotetaan, mutta on hyvä huomata, että perintövero poikkeaa normaalista ihmisten verotustilanteesta siinä, että se laukeaa maksettavaksi nimenomaan sil-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

loin, kun joku läheinen kuolee, ja silloin on myös tilanne se, että siinä on hyvin raskaat hetket käsillä ja elämän raskaimpia vaiheita ja iso asia on päättynyt, esimerkiksi puoliso kuollut, voi toki olla jopa oma lapsikin. Näissä tilanteissa, jos on lapsia ja leski, he joutuvat usein miettimään, pitävätkö puolisoitten kotina käytetyn asunnon, pystyvätkö sen pitämään, pitääkö se myydä, ottaa lainaa, jotta saa edes perintöveron maksettua.

Sitten on eräs luulo, joka tuntuu aina jylläävän, että perintövero kohdistuu erityisesti varakkaisiin. Se ei pidä paikkaansa. Viime syksynä toin esille Veronmaksajain Keskusliiton johtavan lakimiehen Juha Koposen vuonna 2017 esittämän koulutusmateriaalin, jonka mukaan perintövero kohdistuu suurimmaksi osaksi keskituloihin. Esimerkiksi perinnön arvon ollessa enintään 200 000 euroa — eli tyypillinen omistusasunto ja edullinen mökki — peräti 94 prosenttia — 94 prosenttia — perintöveroa maksavista on tavallisia keskiluokkaisia ihmisiä. Eli keneen tämä taas kohdistuu?

Näissä keskusteluissa tuli ilmi, että sosiaalidemokraattien, jotka ovat tänäänkin täällä olleet perheen ja pienen ihmisen asialla, silloinen veroasiantuntija — ainakin sillä tittelillä media häntä täällä tituleerasi — sanoi SDP:n edustajana: ”Perintö- ja lahjavero on markkinatalouden paras vero. Se ei kohdistu työhön vaan ansaitsemattomaan tuloon.” Harakka totesi, että se on ”oikeudenmukainen ja taloutta tehostava vero”. Harakka totesi myös, että sosiaalidemokraatit eivät halua sääty-yhteiskuntaa. Itse en kyllä näe mitään sääty-yhteiskunnan merkkejä siinä, että keskituloinen esimerkiksi perii puolisoitten yhteisesti omistaman asunnon, jos lapsia ei ole, tai siinä, jos lapsia on, että lapset perivät asunnon puolikkaan ja sitten mietitään, mistä verot maksetaan. En tiedä, jos se jonkun mielestä on sääty-yhteiskuntaa, niin jaa-a. Asunto on usein myös säästetty, ja onkin, yhteisillä työansioilla, niin että ei se siinä mielessä ole mitään ansaitsematonta tuloa, ei se raha mistään tai vaasta ole tippunut.

Tästä syystä perussuomalaisten eduskuntaryhmä pohti sitä, mitä ratkaisuja löytäisimme tähän akuuttiin tilanteeseen, jota työssä itse usein näen juuri asunnon kohdalla. Koska ajattelimme, että kerralla ei ole mahdollisuutta poistaa koko perintöveroa, mikä tietysti olisi ideaalitilanne — mutta sekin on todettava, että yhteiskunta tarvitsee varoja, ja tähän ei ainakaan nyt heti ole mahdollisuutta näillä työkaluilla — niin lähdimme poistamaan epäoikeudenmukaisimpia kohtia. Elikkä jos puoliso ja lapset asuvat yhteisessä kodissa ja lapset ovat siinä perillisiä ja perivät asunnon, siitä ei joudu maksamaan veroa kuin vasta sitten, kun lesken hallintaoikeus lakkaa, niin että se on vapaasti käytettävissä. Nyt verot tulevat maksuun, mutta asunto ei ole käytettävissä. On tilanteita, niin kuin tuossa edustaja Tavio sanoi, ettei tosiaan ole varaa ottaa ehkä perintöä vastaan, kun ei saa perintöveroa edes maksettua, tai sitten leski joutuu sen pienistä varoistaan nykimään jostain, mistä se saadaan. Aina nämä vähennykset, joita perintökaassa on, eivät riitä tekemään siitä nollaveroluokkaa, että menisi nolla euroa veroa. Sitten toinen tilanne on se, että jos puoliso perii sen asunnon, niin sitä asuntoa ei lasketa perintöveron laskemisessa. Nämä ovat ihan hyviä konkreettisia ehdotuksia, joista tosiaan tuli kautta linjan viime syksynä kehuja, että onpa hyvä ja oikeudenmukainen eikä varmaan paljon maksaisi, mutta ei se äänestysnappi sitten kuitenkaan siinä äänestystilaisuudessa oikein osunut siihen meidän lakialoitteen kohdalle. Toivottavasti nyt osuu.

18.21 Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Tavio esitteli tässä monta hyvää lakialoitetta, mutta keskityn niistä nyt yhteen, ja se on tämä omaishoidon verovapaus. Omaishoito on aihe, mistä monesti puhutaan, sitä arvostetaan ja halutaan hyvää, mutta mi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

tään konkreettista ei olla tähän mennessä tehty. Tämä Ville Tavion esittelemä lakiehdotus olisi nyt tällainen ensimmäinen konkreettinen toimenpide, millä me yhteiskuntana osoittaisimme, että me arvostamme tätä omaishoitajuutta ja ymmärrämme, mikä on sen yhteiskunnallinen merkitys.

Nostan tässä esimerkin omaishoidon tuesta. Tämähän on nyt jaettu neljään eri tasoon, ja se voi korkeimmillaan olla 957 euroa 58 senttiä kuukaudessa, ja se määritellään siten, että siihen on oikeus silloin, kun omaishoito ”vaatii toisen henkilön jatkuvaa ympärivuorokautista läsnäoloa ja erityisjärjestelyä ja tarvitsee apua myös sairaanhoidollisissa vaativissa toimenpiteissä, kuten esimerkiksi dialyysihoidosta huolehtimisessa”. Ja ”tuki on aina vaihtoehtona pitkäaikaiselle sairaala- ja laitoshoidolle tai erikoissairaanhoidolle”. Kokemuksesta tiedän, että sairaalahoidon kustannukset pyörivät siinä 500—1 000 eurossa vuorokaudelta. Ja kun me tässä myönnämme omaishoitajalle nyt vähän vajaat 1 000 euroa siitä kuukauden työstä ja ympärivuorokautisesta valvonnasta, niin onhan se pieni raha verrattuna siihen, mitä se maksaisi meille yhteiskuntana, jos tämä henkilö olisi siellä sairaalassa hoidettavana.

Toiseksi esimerkiksi otan tämän ryhmä kolmosen, missä se kuukausimäärä on 550 euroa kuukaudessa, ja se vastaa tehostettua palveluasumista. Tehostettu palveluasuminen maksaa tällä hetkellä noin 100 euroa vuorokaudessa eli semmoiset 3 000 euroa kuukaudessa, niin että onhan se aivan mieletön säästö yhteiskunnalle, että joku omaishoitaja ottaa tämän hoidettavakseen. Kyllä ajattelen, että ilman muuta pitäisi olla verovapaata, ja toivon, että myöskin hallituspuolueet äänestävät nimenomaan tämän lakiehdotuksen puolesta.

18.24 Joonas Könttä kesk: Arvoisa herra puhemies! Yleisradio on eduskunnan radio, koko kansan radio. Yleisradio välittää tietoa kaikille suomalaisille ympäri vuorokauden Hangosta Utsjoelle. Perussuomalaiset haluavat leikata, eivät vähän vaan lähes viidenneksellä, Yleisradion ensi vuoden rahoituksesta. Olen tyrmistynyt tästä perussuomalaisten lakialoitteesta. [Leena Meren välihuuto] Perussuomalaiset leikkaisivat noin 90 miljoonaa euroa Ylen tiedonvälityksestä, ja vieläpä heppoisin perustein. Toisin kuin perussuomalaiset väittävät, Yle on erittäin korkealle arvostettu. Yle on jopa viidenneksi suosituin brändi Suomessa ja verkkobrändeistä kaikkein arvostetuin. Perussuomalaisilta on siis tainnut jäädä lakialoitetta valmisteltaessa faktat tarkistamatta. Yksi hyvä lähde faktapohjaiseen tiedonsaantiin olisi perussuomalaisten omien tiedotuskanavien sijaan esimerkiksi Yleisradio. Suomalaisista 92 prosenttia katsoo Yleisradion onnistuneen julkisen palvelun tehtävässä, ja peräti 89 prosenttia suomalaisista luottaa Yleisradion uutisiin.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat kovasti pitäneet ääntä sananvapaudesta. Tästä esityksestä näemme, miten kaksinaismoralistisesta ajattelutavasta onkaan kyse. Perussuomalaisilla tuntuu olevan hinku rapauttaa suomalaista, maailmallakin tunnustettua lehdistönvapautta ja keskittää media-alaa entisestään yhä harvempien toimijoiden käsiin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] Tämän aloitteen valossa voisi arvioida, että perussuomalaiset haluavat edistää vain perussuomalaisittain ajattelevien sananvapautta. Minusta tämä on hyvin, hyvin kyseenalaista.

Perussuomalaiset haluavat kaventaa suomalaisten sananvapautta, ja tämä jos mikä on pelottava suunta. Yleisradio turvaa alueelliset uutislähetykset ja paikallisradioiden toiminnan koko maassa. Esittämämme sananvapautta kaventava leikkaus on leikkaus maakuntien toimituksista. Kysyn teiltä: eikö teitä hävetä? Olette nyt keskittämässä suomalaista mediaa kenttää täysimittaisesti Pasilan tornin juurelle pääkaupunkiin. Tämä on kerrassaan tyrmis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

tyttävää. Olen tästä perussuomalaisten sananvapautta ja lehdistönvapautta kaventavasta linjasta täysin eri mieltä. Minusta meidän pitäisi tavoitella sitä, että yhä vahvemmin koko Suomi näkyy laajasti lehdistössä ja suomalaisessa mediassa. Kyllä uutisoinnin tulee kattaa myös Pihtipudas ja Konnevesi, ei pelkästään Kamppia ja Töölöä, mitä perussuomalaiset tuntuvat nyt kovasti ajavan eteenpäin. [Toimi Kankaanniemi: Missä niin lukee? — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Suomalainen sananvapaus on osa itsenäisen isänmaamme perusarvoja, demokratian kulmakiviä. Sitä pitää varjella eikä tuhota. Hyvät perussuomalaiset, toivon, että te ette leikkaa suomalaisesta sananvapaudesta. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä — Vastauspuheenvuoropyyntöjä — Hälinää]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: No niin, nyt vähän pienempää ääntä. — On halukkuutta käydä debattia, mutta nyt kun katson tätä puhujalistaa, niin siellä on lähinnä perussuomalaisia edustajia. Pääsette kyllä vastaamaan puhujavuorolla.

18.27 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Vastaan nyt sitten edustaja Köntälle tähän äskeiseen puheenvuoroon. Jos Yleisradiolla vielä ensi vuonna kuitenkin olisi käytettävissä 432 112 000 euroa, niin kyllä sillä varmaan jonkinlainen uutislähetys kuitenkin vielä syntyi, eli ihan tällaisesta dramatiikasta ei ole kysymys. Kyllähän brändi tietenkin on suosittu silloin, kun on pakko maksaa. Mutta se väite, että alueellinen toiminta tähän leikkaukseen loppuisi — sehän riippuu siitä, miten Yle operatiivisesti käsittelee tämän leikkauksen. Esimerkiksi nyt, kun Yleisradio lähettää ohjelmaa ulkomailta, monesti jopa maailman vaarallisissa kriisipesäkkeissä on paikan päällä joku toimittaja kuvaamassa Yleisradion mikrofonin kourassaan, mutta sitten kun Suomessa tapahtuu jotakin, niin ei olekaan enää. Maakunnista ei saada livevideokuva, vaan sitä saadaan ulkomailta. Olisiko mahdollista esimerkiksi ostaa se ulkomaan ohjelmatoiminta joltain kansainväliseltä uutisfirmalta, jolta voisi saada laadukkaan materiaalin nopeasti ja edullisesti, eikä käyttää näitä Suomen kansan vähäisiä verorahoja siihen, että juostaan ympäri maailmaa kuvaamassa?

Tässä viidenneksen leikkauksessa Ylen budjetista olisi kysymys melkoisesta ostovoiman lisäyksestä suomalaisille palkansaajille, koska yleisradioveron suurimpaan maksuluokkaan pääsee varsin nopeasti ja kahden hengen talouksissa tietenkin tuplaantuu se Yle-veron osuus, eli sillä tavalla saataisiin nopeasti lisää ostovoimaa helpolla — ei tietenkään valtavia summia, mutta kuitenkin jonkinlainen määrä. Nämä ovat niitä perusteita.

Yleisradio sinänsä on jossain määrin tarpeellinen toiminto. Se tietyllä tavalla tarjoaa vastapainoa kaupalliselle medialle, myöskin tässä sananvapausmerkityksessä, eli ihan voi ajatella niin, että jos joku näkökulma ei pääse kaupallisessa mediassa esille, se pääsee Yleisradiossa. Mutta sitten taas toisaalta Yleisradio ei esimerkiksi ole osoittanut kovin suurta tasapuolisuutta eri puolueiden kohtelussa. En esimerkiksi muista, että viime kaudella ajankohtaisohjelmissa suurin oppositiopuolue olisi sivuutettu montaakaan kertaa — kyllä siellä ajankohtaisohjelmissa silloin oli sosiaalidemokraatteja — mutta nyt on käynyt monta kertaa niin, että perussuomalaisia ei niissä ohjelmissa ole. Eli ei se sananvapaus Ylenkään kohdalla toteudu niin täydellisesti. Me olemme aina kärkeäitä arvostelemaan esimerkiksi itäisen Euroopan maita sananvapaudesta ja yleisradioyhtiöistä, mutta ei meillä Suomessakaan kaikilta osin ole puhtaat paperit.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

18.30 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä on useita perussuomalaisten tekemiä lakialoitteita, esimerkiksi omaishoitoon liittyen. Nyt olisi vihdoinkin huomioitava, että omaishoitajan työ on tärkeää, ja se pitäisi myös ottaa huomioon verotuksessa. Perussuomalaiset ovat valmiita tekemään työtä sen eteen, mutta näyttää siltä, että ilmeisesti hallitus ei ole valmis tekemään työtä sen eteen. Nytkin on äärimmäisen noloa, että meillä on salissa tällä hetkellä... Meillä on 200 edustajanpaikkaa täällä, ja tällä hetkellä hallituspuolueista taitaa olla kaksi edustajaa paikalla — vain kaksi. [Leena Meri: Kolme!] — Kolme taitaa olla tällä hetkellä. [Eduskunnasta: Kaksi!]

Se omaishoidon työ on pyyteetöntä, jopa 24 tuntia vuorokaudessa tehtävää työtä, seitsemän päivää viikossa, joka ikinen minuutti, jatkuvasti tehdään työtä sen eteen. Yhteiskuntamme säästää todella paljon, kun on omaishoitajat, ja yhteiskunta hyötyy siitä. Nyt olisi oikeasti aika tehdä omaishoidon tuesta verovapaata. Muutoinkin rahallinen korvaus on varsin pieni. Lakialoite on hyvin järkevä ja erittäin hyvin perusteltu. Ilman omaishoittoa koko meidän Suomenmaamme olisi todella pahoissa vaikeuksissa. Ihmettelen, kuinka voi olla niin, että se ei ole vielä verovapaata.

Samalla kiinnitän huomiota omaishoitoon liittyen erääseen toiseen asiaan. Ihmettelen myös sitä, kuinka on mahdollista, että jos valtio laittaa rahaa omaishoitoon, niin kunnat voivat käyttää nämä rahat ihan johonkin muuhun. Muutaman vuoden sisällä valtio on laittanut rahaa omaishoitoon — niin sanotusti korvamerkinnyt rahaa omaishoitoon — mutta kuitenkin sitä omaishoitoon merkittyä rahaa ei ole välttämättä kunnissa käytetty omaishoitoon. Jos satoja miljoonia on laitettu, niin kaikki ei ole mennyt sitten siihen. Miten tämä on mahdollista? Tätä kyseli Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos kunnilta, ja siellähän sitten selvisi, kerrottiin, että joka kunnassa ne eivät ole menneet siihen tarkoitukseen. — aika erikoinen tilanne ja minun mielestäni vakava asia. Miten meillä Suomessa on tämän valvonnan laita ja asioiden seuraamisen laita, että rahat menevät oikeasti siihen, mihin on tarkoitettu? Teinkin tästä aiheesta kirjallisen kysymyksen ministerille. Ministeriltä sain kyllä vastauksen, mutta en semmoista yksiselitteistä, mitenkä tämä asia oikeasti aiotaan laittaa kuntoon. Olisiko kenties tehtävä niin, että ne rahat, jotka on laitettu omaishoittoon valtion taholta, perittäisiin takaisin, jos kunta ei käytä niitä omaishoittoon? Eihän niitä omaishoidon rahoja ole tarkoitettu siihen, että poliitikkojen mainetta kiillotetaan, vaan oikeasti siihen omaishoittoon.

Toinen asia, mistä haluan puhua: Tässä oli eläkkeiden verotus nostettu esiin, joka on kanssa tärkeä asia. Mutta nostan esille myös yhden toisenlaisen asian, mistä aina silloin tällöin puhutaan. Elikkä jos on suomalainen henkilö, joka on tehnyt töitä välillä Ruotsissa, ja hän on nyt muuttanut Suomeen takaisin, niin Ruotsista tulee esimerkiksi eläkettä hänelle. Hän maksaa verot Ruotsiin siitä eläkkeestä, mutta hän maksaa toisen kerran toiset verot samasta eläkkeestä Suomeen. Se tuntuu kyllä aika epäoikeudenmukaiselta. Sitten vastaavasti henkilö, joka on tehnyt töitä Suomessa mutta asuu Ruotsissa: Hän saa eläkkeen Suomesta. Hän maksaa siitä verot vain yhden kerran, ei kahta kertaa, mikä on kyllä aika kummallista, elikkä silloin maksaa verot vain Suomeen mutta ei Ruotsiin. Jotenkin ihmeellistä, että meillä Suomessa olevat ihmiset maksavat tuplaverot. Olisiko sille tehtävä jotakin? Aion tehdä tästäkin kirjallisen kysymyksen ministerille.

18.35 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Arvoiset suomalaiset omaishoitajat, me kaikki tässä salissa tiedämme, miten arvokasta työtä te teette ja miten pienellä nimellisellä tuella te yhteiskunnan valtavaa... Siis sanat eivät riitä kertomaan sitä arvoa, mikä sillä työl-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

lä on. Te säästätte resursseja valtavia määriä. Me puhumme rahassa miljardiluokan säästöistä, ja siksi omaishoitoa tulisi jatkossa tukea ja kehittää kaikin mahdollisin keinoin. Sen tulee olla tulevaisuudessakin varteenotettava ja inhimillinen vaihtoehto kalliin ja kylmän laitoshoidon sijaan.

On olemassa uhkakuvia, ettei tämän hetken sosiaali- ja terveyssektori kykene vastamaan jatkuvasti kehittyvän huoltosuhteen vinoumaan ja tulevaisuuden alati lisääntyvään vanhusväestöön ja tämän aiheuttamaan palveluntarpeen lisääntymiseen. Meillä on tällä hetkellä noin 46 000 omaishoitajaa, jotka pitävät huolta noin 48 000 hoidettavasta. 80 prosenttia omaishoitajista hoitaa läheistään sitovasti lähes ympärivuorokautisesti, ja 57 prosenttia hoidettavista olisi intensiivisen kotihoidon ja palveluasumisen asiakkaita, mikäli heillä ei olisi sitä omaishoitajaa. Tämä jo kertoo, miten isosta asiasta on kyse, eivätkä omaishoitajat silti nauti normaalin työntekijän etuja työssään — saati sitten ansaitsemaan sa arvostusta.

Tästä syystä lakialoite omaishoitajien palkkion verovapaudesta on pieni mutta tärkeä askel omaishoidon kehittämiseen ja arvokkaan työn arvostamisen kannalta ja antaa positiivisen sysäyksen omaishoidon työhön aikoville. Näin ollen kannatan lämpimästi Ville Tavion esittämää lakialoitetta ja toivon, että kaikki tässä salissa päätyvät samaan ratkaisuun. Nyt on se paikka, kun tässä salissa on puhuttu, kuinka sydänten tulee tykyttää ja kuinka meidän pitää olla lämpimiä — nyt on se paikka. Perussuomalaiset katsovat omaishoitajia ylöspäin. Toivon, että hallitus ei katso alaspäin, kun tämä lakialoite tulee käsittelyyn ja päätettäväksi tähän saliin. — Kiitos.

18.37 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Todettakoon tässä nyt kuitenkin se, että kaikki nämä asiat on moneen kertaan aikaisemminkin täällä salissa keskusteltu, ei näissä yhtään innovaatiota ole. Ja kaikkiihan tietysti joutuvat jouluun mennessä sinne aloitteitten hautausmaalle. [Toimi Kankaanniemi: Päätökset vaan puuttuu!]

Ajattelin kiinnittää huomiota tuohon perintö- ja lahjaverolain muutosesitykseen, joka on ihan keskustelun arvoinen. Se on tietysti selvää, että kaikki haluavat pitää kiinni siitä, että leskellä on elinikäinen hallintaoikeus puolisoiden yhteiseen asuntoon ja siellä asunnossa olevaan yhteiseen asuntoirtaimistoon. Siitä kukaan ei ole valmis varmaankaan luopumaan, ja se on laissa. Yleensä tilanne on se — riippuen tietysti puolisoiden nettovarallisuudesta — että leski saa avio-oikeutensa nojalla avio-osana puolet siitä asunnosta. Se on tyypillinen tilanne. Siihenhän ei kohdistu tietysti lainkaan perintöveroa.

No, problemaattista on sitten se, että perilliset, lapset, yleensä rintaperilliset, joutuvat sitten maksamaan tämän perintöveron, vaikka he eivät saa sitä asuntoa tämän lesken hallinnan takia täysimääräiseen määräysvaltaansa. Tätä kysymystä nyt on tietysti taatusti pohdittu aika paljon oikeustieteessäkin, miten tätä voitaisiin hoitaa. Siinä on se ongelma tietysti, että tämä saattaa olla kymmenienkin vuosien mittainen aika, jolloin on tällainen tila, että leski hallitsee sitä asuntoa ja perilliset omistavat sen. Tähän ei ole oikeastaan mitään semmoista hyvää lainsäädäntöratkaisua pystytty keksimään, ja toivottavasti semmoista nyt sitten kuitenkin oikeusministeriössä on pohdittu tai pohditaan tästä eteenpäin.

18.40 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Tavio esitteli perussuomalaisten erinomaisia lakiesityksiä, jotka tulevat äänestykseen ja joita toivottavasti kannatetaan. Otan niistä muutamia esille puheessani.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Lakialoite arvonlisäveron muuttamisesta: Yrittäjyydellä ja yrittäjillä on valtava merkitys Suomen taloudelle ja työllisyydelle. On myös muistettava, etteivät suuryrityksetkään ole alkujaan olleet suuria vaan ne ovat työn ja ajan kanssa kasvaneet ja monesti lähteneet hyvin pienestä liikkeelle. Arvonlisäveron alarajan nosto helpottaisi juuri monien pienyritystajien tilannetta ja samoin elinkaarensa alkutaipaleella olevia — mahdollisesti tulevia suuria — työllistäjiä. Kynnys yritystoiminnan käynnistämiseksi madaltuisi. Arvonlisäveron alarajan nosto vähentäisi niin ikään myös harmaata taloutta. Kannattavuus ja työllistämismahdollisuudet paranisivat erityisesti palvelualoilla toimivien yritysten kohdalla. Perussuomalaiset ovat jo pitkään liputtaneet sinivalkoisen yrittäjyyden puolesta ja koettaneet tuoda helpotusta yrittäjien arkeen. Meillähän pitäisi olla paljon yrittäjiä, jos todella halutaan, että työpaikkoja syntyy. Ei niitä ihan tyhjästä synny. Pitää olla myös puitteet yrittämiselle, näin ollen työpaikkoja syntyisi. Arvonlisäverollisen liiketoiminnan rajan nostaminen 10 000 eurosta 20 000 euroon ja niin sanotun huojennusalueen katon nostaminen 30 000:sta 40 000 euroon olisivat toimia, jotka olisivat omiaan parantamaan pienyritystajien tilannetta, ja meillähän näitä pieniä toimijoita on yli 90 prosenttia yrityksistämme.

Arvoisa puhemies! Eläkeläisköyhyys on maassamme mittava ongelma. Pienten eläkkeiden lisäksi keskeinen ongelma on elinkustannusten jatkuva nousu. Ruoka, sähkö, lääkkeet ja asumismenot eivät armahda pienituloisia eläkeläisiä. Tätä menoa entistä suurempi osa eläkeläisistä joutuu vaikeuksiin ja eläkeläisköyhyys tulee lisääntymään entisestään, ellei pian aleta löytää järkeviä ratkaisuja ongelmiin. Maksuhäiriömerkintöjen määrän kasvu on erityisen vauhdikasta juuri eläkeläisten keskuudessa, mikä on selvä signaali vakavista taloudellisista ongelmista. Tarvitaan kokonaisvaltaisia toimia eläkeläisköyhyys poistamiseksi. Pakollisten arjen menojen hillitsemisen ohella voimme vaikuttaa eläkeläisten tilanteeseen verotuksellisin keinoin. Pienimmistä eläkkeistä maksetaan nykyisinkin alhaisempaa veroa kuin työtulosta, mutta eläkkeiden verotuksen ylittäessä työtulon verotuksen tason tilanne on toinen. Tässä lakialoitteessa, mitä perussuomalaiset esittävät, ehdotetaan, että kunnallisverotuksen eläketulovähennys määräytyisi samalla tavalla kuin kunnallisverotuksen ansiotulovähennys. Sillä olisi erittäin myönteisiä vaikutuksia eläkeläisten ostovoimaan.

Ja, arvoisa puhemies, vielä tärkeästä omaishoidosta: Omaishoidon merkitys korostuu väestön ikääntymisen myötä. Laitos- ja kotihoito ovat suurten haasteiden edessä, ja niihin liittyviä ongelmakohtia on käsitelty kuluneen vuoden aikana runsaasti julkisuudessaakin. Vanhusten ja sairaiden hoivan nykytilan huomioon ottaen näen omaishoitoon investoimisen erittäin järkevänä ratkaisuna. Omaishoitaja on hoidettavan omainen tai muuten läheinen henkilö, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Laki omaishoidon tuesta tuli voimaan vuonna 2006. Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka koostuu tarvittavista palveluista hoidettavalle, omaishoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta, omaishoitajan hoitotehtävää tukevista palveluista ja vapaista. Omaishoidon merkitys korostuu laitoshoidon vähentämisen myötä. Hoidettavan näkökulmasta omaishoito on inhimillinen hoitomuoto, mutta läheisestään huolehtivalle omaishoitajalle hoitotyö on usein vaativaa ja raskasta ja heikentää mahdollisuuksia muiden tulojen hankintaan. Tästä tulisi maksaa nykyistä parempaa korvausta omaishoitajille. Omaishoito säästää yhteiskunnan varoja tuntuvasti, miljardeja — aivan kuten edustaja Peltokangas totesi — joten tähän suhteutettuna olisi perusteltua, että omaishoitajien taloudellista tilannetta helpotettaisiin verotuksen keinoin ja omaishoidon tuki muutettaisiin verottomaksi. Tätä perussuomalaiset ovat jo aiemmin moneen otteeseen esittäneet, ja nyt taas lakialoite tulee. Olen ylpeä puolueeni linjasta

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

tukea omaishoitajia heidän tärkeässä työssään ja tästä lakialoitteesta. Yhteiskuntamme tarvitsee kipeästi omaishoitajia tulevaisuudessa. — Kiitos.

18.45 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Tästä Yleisradiosta muutama ajatus. Olin kahdeksan vuotta Yleisradion hallintoneuvostossa ja koko ajan myös työvaliokunnassa, ja väitän, että siltä pohjalta tunnen taloa jonkin verran, ja olen myös täysin vakuuttunut, että se talo on pöhöttynyt aikamoiseksi linnakkeeksi, jossa on työntekijöitä ja on toimintaa, jota ei tällaisen julkisen palvelun yhtiön tarvitse tänä päivänä tarjota. Eli siellä on molemmilla puolilla paljon sellaisia jopa kanavakokonaisuuksia, joita ei välttämättä tarvittaisi, koska ne sopivat paremmin yksityisen kaupallisen toiminnan piiriin eli mainosrahoitteiseksi. Näistä voitaisiin karsia huomattavasti toimintoja ja siten säästää kustannuksia ja sitä kautta alentaa yleisradioveron osuutta, rasittavuutta. Ei ole tarpeen ostaa kaikenlaisia amerikkalaisia elokuvia Yleisradion käyttöön, lähetettäväksi. Ja sitten toisaalta tuolla ääniradion puolellakaan ei tarvita niitä kanavia, joita siellä nykyisin on, koska niitä löytyy kaupalliselta puolelta. Eli tältä osin edustaja Köntän puheet sananvapaudesta ovat kaukaa haettuja, eivät ollenkaan pidä paikkaansa. Ei ole tarvetta mennä uutistoiminnan puolelle. Sillä puolella on tietysti tärkeää, että sananvapaus ja tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus toteutuvat, ja siinä on toivomisen varaa, mutta ei se ole sama kuin että vedettäisiin jotakin sananvapautta nykyistä heikommaksi ohentamalla Yleisradion toiminnan volyyymiä esittämällemme tavalla. Ei täällä meidän aloitteessamme puhuta sananvapauden eikä uutistoiminnan tai aluetoiminnan vähentämisestä yhtään mitään — ei minkäänlaista sanaa siitä. Päinvastoin oikeastaan esimerkiksi Keski-Suomessa pitäisi palata Keski-Suomen alueellisiin lähetyksiin ja jättää se Etelä-Savo oman toiminnan piiriin. Tämä olisi viisasta ja perusteltua, mutta nyt on menty siihen, että on yhdistetty näitä alueita.

Arvoisa herra puhemies! Täällä meillä on esitys myös näistä säätiöiden ja suurten yhdistysten saamista pääomatuloista, jotka haluaisimme esimerkiksi 15 prosentin pääomaverokannan piiriin. Meillä on todella esimerkiksi lähellä ammattiyhdistysliikettä ja lähellä joitakin vanhoja puolueitakin olevia säätiöitä, jotka nauttivat verovapaudesta ihan perusteetta ja jopa eräiltä osin kilpailevat yksityisen toiminnan kanssa niin, että saavat tätä kautta merkittävän edun toiminnalleen ja taloudelleen ja sitten vielä joissain tapauksissa tukevat poliittista toimintaa tai muuta sellaista, mille ei ole perusteluita tänä päivänä. Eli tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus ovat tässä suhteessa lähtökohta siihen, että myös nämä pantaisiin verolle. Emme esitä sellaista säätiöverotusta, joka esimerkiksi säätiömuotoisia yliopistoja koskisi tai joitakin muita, varsinkaan pieniä emme halua verolle, mutta tuossa on paikka, josta voisi verotuloja hankkia.

Tuo arvonnäisäveron alarajan nosto olikin täällä jo useammassa puheenvuorossa. Sillä olisi varmasti dynaamiset vaikutukset niin, että se tuottaisi ehkä jopa enemmän kuin mitä siinä verotuloja menisi, ja varsinkin työllisyys paranisi. Hallitus panostaa nyt esimerkiksi tähän palkkatukeen, josta tuolla valtiovarainvaliokunnassa on asiantuntijoita kuultu, eikä oikeastaan löydy kuin hallituksen virkamiehet, jotka puhuvat sitä, mitä hallituksen puolesta pitää puhua, ja jotka sitä puolustavat tai näkevät siinä positiivista. Se on narulla työntämistä, joka ei tuota pysyviä työpaikkoja. Pahimmillaan palkkatuella tulee sellaisia lyhytaikaisia työpaikkoja, jotka syrjäyttävät pysyvän työntekijän. Tässä suhteessa se keino ei ole kovin tehokas. Se sopii vajaatyökykyisille ja on sillä puolella ihan paikallaan, mutta sellaisessa mitassa, mitä hallitus mahdollisesti kuvailee, se ei tule olemaan perusteltu malli. Arvonnäisäveron alarajan nosto on paljon tehokkaampi ja palvelee nimenomaan yksityistä,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

tuotannollista toimintaa, ja sinne meidän työpaikkoja pitää saada, koska se kasvattaa todellisuudessa tätä kansantuloa ja sitä kautta lisää verotuloja ja työllisyyttä, ja vaikutukset ovat pelkästään positiiviset.

18.51 Leena Meri ps: arvoisa puhemies! Kuulun Ylen hallintoneuvostoon, ja — en tiedä, jostakin syystä nyt oikein numero jäi mieleen — kun tuossa edustaja Könttä sanoi, että 89 prosenttia luottaa uutisointiin, niin kuule, kyllä se on 84 prosenttia. Minä kävin sen ihan täältä uutisista vielä tarkistamassa. Muistan hyvin, kun tätä meille Ylen hallintoneuvostossa esiteltiin ja sanoin, että en pitäisi sitä hyvänä lukuna, koska se on ollut männävuosina yli 90 prosenttia. Kun ajatellaan, että 16 prosenttia ei luota, ja sentään ollaan veronmaksajien maksamalla kanavalla, niin kyllä minä näkisin, että se on myös huolestuttava signaali. Mutta korjattakoon tuo, että Ylen uutisten uutisointia arvioi erittäin tai melko luotettavaksi 84 prosenttia, radiouutisia 82 ja STT:tä 81 — eli kyllä löydä täältä nyt sitä teidän 89:ää prosenttia.

Sitten haluaisin vielä tuoda esille, että kaikkialla yhteiskunnassa ollaan jouduttu tarkastelemaan toimintoja, puhutaan tehokkuudesta, ja on hyväkin tietyllä tavalla, että poistetaan turhia toimintoja. Jos nyt mietin monia ohjelmia, niin miksi siellä tarvitsee olla kaksi ihmistä? Kaksi ihmistä haastattelee toinen toisiaan, ja hyvä, kun muistavat siltä vieraalta joskus kysyä, mitä mieltä hän on — vähän näin karrikoidusti. Ihan hyviäkin ohjelmia on, ei siinä mitään, mutta tämäntyyppisiä asioita olisi varmaan hyvä seuloa. Kuten täällä tuotiin esille, emme ole sanoneet, mistä asioista nämä tehostamiset pitää tehdä. Minusta tämä on oikein hyvä ehdotus. Kaiken pitää voida olla tarkastelun alla, ei voi olla niin, että meillä on tiettyjä osa-alueita. Toinen on ollut kyllä valitettavasti esimerkiksi turvapaikanhakijoiden prosessit, eli hallinto-oikeuksissa on vieläkin noin puolet käsiteltävistä asioista ulkomalaisasioita — ja sinne on siis nyt taas annettu lisää rahaa. Ei voi olla niin, että esimerkiksi Yle tai joku tämäntyyppinen asia on niin kuin pohjaton kassa, että sinne pitää aina vain löytyä rahaa, vaikka konkurssi hämöttäisi. Tällä haluan herättää sen keskustelun, että ei ole sellaista pyhää lehmää, että ei voi tarkastella sen toimintoja, ja turha sitä on mitenkään pöyristellä.

18.54 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Ensin kaksi huomiota vielä tähän Yle-kysymykseen:

Eli ensinnäkin se, että nämä luotettavuuslukemat koskevat uutisia yleensä, mutta kun tutkimuksessa pilkottiin niitä uutisia vähän, että mihin uutisiin luotetaan, niin todettiin, että luotetaan urheilu-uutisiin eikä niinkään politiikasta uutisoituihin uutisiin. Eli luotetaan siihen, että osataan kertoa, mikä joukkue voitti jääkiekko-ottelun, millä lukemilla. No, sitä tuskin kukaan epäilee. Mutta politiikassa alkavatkin sitten jo toiminta ja henkilökohtaiset mieltymykset painaa enemmän siinä uutisoinnissa.

Toinen huomio: Se, mihin leikkaukset kohdistuvat Ylessä, ei ole mikään journalistinen päätös sinällään, vaan kysymys on siitä, mitä toimintoja pidetään, millaisia ohjelmia tuotetaan, ei siinä sisältöihin tarvitse puuttua. Eli se on sellainen asia, mitä kyllä valtio omistajana pystyy halutessaan Ylessä ohjaamaan, että jos Ylestä leikattaisiin, mihin leikkaukset kohdistuvat, onko se maakuntaradio vai joku muu.

Näihin muihin lakialoitteisiin liittyen käyn nyt läpi muutamia sellaisia huomioita, joita näistä itse olen tehnyt, ja sitä, miksi pidän näitä tärkeinä ja merkittävinä. Näitä käyn läpi lähinnä käsittelyjärjestyksessä, missä ne ovat asialistalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Eli ensimmäisenä arvonlisäveron alarajan nosto. Näen sen tärkeänä siitä syystä, että tällaisena aikana on tärkeää panostaa työllisyyteen ja kotimaiseen kysyntään, ja se, että pienet yritykset voisivat toimia tehokkaammin, yrittämisen kynnys olisi pienempi, voisi kasvattaa ihmisten mahdollisuutta oman itsensä työllistämiseen sekä kotimaisen kysynnän synnyttämiseen. Tällaisessa epäsäännöllisten työsuhteiden maailmassa on tärkeää tehdä itsensä työllistämisestä mahdollisimman houkuttelevaa. Tästäkin on jo monta vaalikautta puhuttu, että tätä alarajaa pitäisi nostaa, mutta sille on tapahtunut lähes yhtä paljon kuin vinjettimaksulle, eli se ei ole toteutunut.

Sitten on lakialoite käytännössä eläkeläisten verotuksen kohtuullistamisesta. Luulen, että teille muillekin, tuolla vaalikentillä kun olette liikkuneet, yksi yleisimmistä kysymyksistä on se, kun eläkeläinen tulee kysymään, että miksi minun pitää maksaa eläkkeistäni enemmän veroja kuin palkansaajat maksavat omista tuloistaan. No, tähän asiaan, verotuksen kohtuullistamiseksi, on perussuomalaisilla ehdotus, jonka kustannusvaikutus on 50 miljoonaa euroa. Mutta vaikka tämä onkin periaatteessa verotulonmenetys, se johtaisi kuitenkin siihen, että se menisi enemmän tai vähemmän suoraan kulutukseen niin kuin useimmat tällaiset pienituloisille tehtävät verohelpotukset ja muut maksujen kevennykset.

Sitten on tämä omaishoidon verovapaus, josta on myös puhuttu pitkään, mutta sille ei ole tapahtunut mitään. Perussuomalaiset taas esittävät sitä ja kutsuvat muut mukaan tämän epäkohdan korjaamiseen. Omaishoitajat tekevät arvokasta työtä. Jos heidän työnsä arvoa yhteiskunnalle käytäisiin laskemaan rahassa, sellaista rahaa ei helposti löytyisikään, millä omaishoitajien työ omaistensa hoitamiseksi saataisiin korvattua. Olisi nyt kohtuullista, että se tulo olisi edes verovapaata, se pieni tulo, jota saavat ainoastaan kriteerit täyttävät omaishoitajat, eivät suinkaan kaikki, jotka käytännössä ovat omaishoitajia.

Sitten on säätiövero. Mielestämme myöskään säätiöillä ei pitäisi olla mahdollisuutta olla vapaamatkustajana ja hankkia verovapaata tuottoa, vaan veropohjaa pitäisi laajentaa näiden osalta ja siirtää raha tärkeämpiin tarkoituksiin, kuten esimerkiksi seuraavassa esittämäämme 70 miljoonan arvoiseen lapsivähennyksen palauttamiseen verotukseen. Tänäkin käytiin keskustelu lapsiystävällisestä yhteiskunnasta. Tässä on sellainen konkreettinen kädenojennus työssäkäyvien lapsiperheiden suuntaan ja tavallaan myös kannuste siihen, että käytettäisiin perhevapaita tasapuolisemmin ja palattaisiin työelämään nopeammin, kun tavallaan siitä olisi enemmän taloudellista hyötyä sitten taas vastapainoksi päivähoitomaksuille, jotka tulevat rasisitteeksi, jos töihin mennään.

Sitten meillä on lakialoite käytännössä paperittomien terveydenhoidon kustannuksiin osoitetun määrärahan kumoamisesta. On oikeusvaltion kannalta kestävämpiä, että maassa laittomasti oleskelu periaatteessa tunnustetaan oleskelun muotona ja annetaan yhteiskunnan rahaa tietty kiinteä summa siihen, että näille ihmisille tarjotaan palveluita. Sehän on kannuste kunnille ja viranomaisille olla tekemättä mitään, kun on rahaa automaattisesti näiden palveluiden tarjoamiseen, vaikkei henkilöillä olisi oikeutta suomalaiseen sosiaaliturvaan.

Ja sitten suuri kevennys kotoutumisen kustannuksiin, koko kotoutumista edistävän lain kumoaminen, 200 miljoonan suuruinen muutos, jossa kuitenkin huomioidaan se realismi, että kunnilla on 22 miljoonan verran sopimusvelvoitteita, jotka pitäisi pystyä laillisesti täyttämään, eli ne sinne jäisivät, mutta loput leikattaisiin. Tässä annettaisiin selvä viesti siitä, että nykyinen järjestelmä ei toimi, se on veden kantamista kaivoon. Meille pitäisi yleisesti ottaen saada maahanmuuttajia, jotka kotoutuvat itsenäisesti eivätkä tarvitse siihen palveluita. Kyllä kait se minimivaatimus on se, että kun johonkin maahan muuttaa, siellä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

pystyy itsensä elättämään, tekemään työtä, elämään yhteiskunnan tavoin ja pyrkii ainakin opettelemaan kielen, vaikei suomen kieli helppo olekaan. Kyllä täällä silti jollain tavalla englannilla pärjää siinä sivussa, kun sitä suomea opiskelee.

Vielä perintöverosta, jota useat edustajat ovat ansiokkaasti täällä kuvanneet, eli kokonaisuudessaan perintöveron poistamisesta: Lahjaveron ja perintöveron tuotto on 800 miljoonan luokkaa. Se olisi melko suuri summa sellaisenaan poistettavaksi, ja olisi kovaa populismia sellaista esittää pystymättä kertomaan, mistä leikataan. Mutta meillä on tähän esitys, että perintöverotusta oikeudenmukaistetaan eli korjataan niitä epäkohtia, mitä siellä on, ettei tarvitsisi lähteä pistämään asuntoja pakkohuutokauppaan nopealla aikavälillä perintöverojen maksamiseksi ja että ihminen tavallaan ei joutuisi tällaiseen kohtuuttomaan tilanteeseen, että joutuu ottamaan lainaa hoitaakseen perintöverot, joutuisi maksamaan perintöveroja omaisuudesta, jonka hallintaoikeus hänelle ei tosiasiallisesti siirry.

Viimeisenä näistä lakialoitteista on lääkekorvaus. Tilanne, mikä usein tulee myös tuolla vaalikentillä kävellessä vastaan, on se, että ihmiset tulevat sanomaan, että minulla on rahaa vain ruokaan tai lääkkeisiin, kumman ostan. Eli lääkekorvauksen omavastuuosuuden palauttaminen, sekin viisikymppiä, tuntuu monen pienituloisen tuloissa aika merkittävästi, jos sen saisi takaisin muuhun kulutukseen ja saisi ne lääkkeet, mitkä tarvitsee.

19.00 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Tavio on tänään esitellyt joukon hyviä lakialoitteita, ja otan kantaa tässä niistä kahteen.

Lakialoite laiksi sosiaalihuoltolain 12 a §:n kumoamisesta on erittäin hyvä. Suomesta haki kansainvälistä suojelua vuosina 2015—2018 noin 50 000 henkeä. Heistä noin 40 prosenttia on saanut kielteisen päätöksen hakemukseen. Tämähän siis tarkoittaa sitä, että meillä teputtelee valtava määrä kielteisen turvapaikan saaneita ihmisiä yhteiskunnassamme — teidän verovaroillanne. Eri viranomaistahot ovat ilmaisseet huolensa haitallisen maahanmuuton eli kansankielessä turvapaikkaturismin mukanaan tuomasta uhasta sisäiseen turvallisuuteemme. On mielestäni sanomattakin selvää, että sisäisen turvallisuuden uhkaan ei pidä satsata reilua 5:tä miljoonaa, kuten hallitus nyt on linjannut. Sanotaan suoraan, että kansan syvistä riveistä kumpuaa joka päivä lumipalloejektinä voimakas viesti: laittomasti maassa olevalle ei pidä maksaa euroakaan. Mitä mieltä on hallitus, se tullaan näkemään myöhemmin.

Myöskin toinen lakialoite, lakialoite laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain kumoamisesta, on erinomainen. Faktaa on, että tämänhetkiset kotouttamistoimenpiteet eivät ole saaneet aikaan juuri mitään muuta kuin järjettömän laskun yhteiskunnalle ja veronmaksajille, joiden omaan elämään ja elintasoon laki kotouttamisen edistämisestä on kyllä vaikuttanut, negatiivisesti, kaikilla elämän sektoreilla — ei vähiten lisääntyneinä kustannuksina ja verojen korotuksina, mutta myös turvallisuuden heikkenemisenä ja yhteiskuntaluottamuksen menettämisenä. Se on ikävää. Me emme tarvitse rahaa syöviä lakeja, jos ne eivät toimi. Olisiko tämän vuoksi aika kokeilla kotouttamista — tai ehdotan, että kotiuttamista — laiskistavan hyysäyksen sijaan? Kannatan erittäin lämpimästi Tavion esittämää lakialoitetta laiksi kotouttamisen edistämisestä annetun lain, mielestäni hyysäyslain, kumoamisesta. — Kiitos.

19.03 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Tosiaan Tavio on esitellyt perussuomalaisten lakiesityksiä täällä, ja minäkin otan tässä nyt muutamaan vielä kantaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Perintöverotuksemme aiheuttaa tällä hetkellä monille suomalaisille täysin kohtuuttomia tilanteita. Kun läheinen kuolee, se on kova kolaus kelle tahansa meistä. Eikä siinä vielä kaikki. Perintövero tulee maksettavaksi henkilön kuoleman jälkeen riippumatta siitä, tuleeko peritty omaisuus perinnönsaajan haltuun vai ei. Lesken hallintaoikeuteen perustuen leskellä on oikeus pitää puolisoiden yhteinen koti. Kun leski perii puolisonsa, jää lesken vähennyksen jälkeen usein maksettavaa. Tämä johtaa monesti tilanteeseen, jossa perillinen joutuu myymään omaisuutta, tekemään velkaa tai jopa luopumaan perinnöstä. Perintötilanteissa lainsäädännön olisi otettava huomioon paremmin lesken ja perittävän lasten tilanne. Perintöverotuksen kohtuullistamisen lisäksi olisi ennen kaikkea pyrittävä poistamaan leskeen ja lapsiin vaikuttavia epäkohtia, joita edustaja Meri on moneen otteeseen ottanut esille. Lesken hallinta-aika tulisi rauhoittaa veronmaksun osalta, ja alaikäisten rintaperillisten verovähennyksestä huolimatta veron maksuunpanoa tulisi siirtää tämän lakialoitteen ehdotuksen mukaisesti niin, että vero maksetaan asumisesta molempien puolisoiden kuoltua tai omaisuuden muuten siirtyessä saajan vapaaseen hallintaan.

Arvoisa puhemies! Lääkkeistä: Lääkkeet ovat kalliita, ja korkea hinta kirpaisee erityisesti pienituloisia henkilöitä, monia eläkeläisiä ja työttömiä. Kun on sairas, tarpeellisen lääkkeen saamisen pitäisi olla suomalaisten perusoikeus. Lääkekattojärjestelmämme on moniin muihin maihin verrattuna kohtalainen, mutta tästä huolimatta monilla on vaikeuksia selviytyä lääkelaskuistaan. Ei ole oikein, että saadakseen lääkkeitä ihminen joutuu tinkimään tuntuvasti esimerkiksi ruoasta. Tämä on valitettavasti arkipäivää monen pienituloisen kohdalla tänä päivänä. Olisikin erittäin kohtuullista, että pienituloisilta henkilöiltä vuosimavastuuta vähennettäisiin lakialoitteen ehdottamalla tavalla.

Ja, arvoisa puhemies, vielä pari sanaa Ylestä: Totta kai Ylen merkitys on erittäin tärkeä. Sen pitää olla kansan radio, kansan tv. Kansahan sen maksaa. On hienoa, että Yle näyttää urheilukilpailuja. Liikunnallisena ihmisenä olen sitä mieltä, että on tärkeää, että myös pienituloiset pääsevät seuraamaan isoja kansainvälisiä kisoja, ainakin television kautta. Myös lapsille Yle tekee hyvää ohjelmaa. Mutta entäs sitten, onko Yle täysin riippumaton, jos ajatellaan poliittisia ohjelmia, asiaohjelmia, joskus jopa uutisia? Ylen pitää muistaa, että sen pitää olla puolueeton. Monet kansalaiset ovat sitä mieltä, että näin ei ole ollut viime vuosina, ja tähän Ylen pitää kiinnittää huomiota. Sen pitää olla puolueettomasti kaikkien kansalaisten asialla. Ja yrittäessään kamppailla maksullisten kanavien kanssa Yle on viime vuosina — olen huomannut sen — vähän unohtanut ikäihmiset ja ikäihmisten ohjelmat, ja tässä Ylen pitää myös valpastua. Ja erittäin hyvä on, jos Yle tulevaisuudessa kannattaisi suomalaista yrittäjyyttä ja suomalaisia ohjelmia paljon ohjelmatarjonnassaan. — Kiitos.

19.08 Marko Kilpi kok: Arvoisa herra puhemies! Olen käytännössä saanut elämässäni perinnöksi pelkkiä veroja, joten tiedän, miltä tuntuu, kun hautajaisten jälkeen saa verokarhulta melkoisen laskun käteen, mikä tekee tavallisen palkansaajan ja velallisen kukkaroon melkoisen loven. Miksi minun pitäisi maksaa siitä, että läheiseni kuolee? Se tuntuu melkoiselta ajatukselta siinä vaiheessa, kun niin tapahtuu. Jos minä sattuisin nyt kuolemaan, niin vaimoni ja lapseni, perheeni, joutuisivat melkoisiin ongelmiin nimenomaan perintöverojen vuoksi. Eikö läheisen menettäminen ole jo riittävän suuri kärsimys?

Käsittääkseni nimenomaan hallituspuolueet ovat olleet perintöveron takana, ja minusta tuntuu hämmäntävältä se, että täällä ei ole hallituspuolueiden jäseniä nyt paikalla, kun tätä asiaa käsitellään — ainoastaan yksi. Minusta se on hyvin outoa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Olen vahvasti sitä mieltä, että perintöverolle on löydettävä Suomeen sopiva ratkaisu. Paras sellainen olisi tietenkin perintöverosta kokonaan luopuminen, mutta vähintäänkin pitäisi siirtyä luovutusvoittoverotukseen, joka kohtuullistaisi nimenomaan huomattavalla tavalla tätä tilannetta.

19.10 Joonas Könttä kesk: Arvoisa puheenjohtaja! Ihan muutama sana tuosta perintöverosta. Täällä on muutama edustaja, jotka edellisellä kaudella olivat — itse asiassa kaikkien salissa olevien kanssa samassa hallituksessa. Kaiketi se ongelma on siinä, että meidän pitäisi jotenkin ratkaista se, miten me sitä tulopuolta kuitenkin saamme, ehkä joillain muilla keinoilla. Me kaikki ymmärrämme, että niitä menojaakin täytyy hoitaa — luulen, että varmaan valtaosa myös poissa olevista, että kaikista puolueista löytyy kannatusta tähän ajatukseen. Toivon, että löydettäisiin niitä innovatiivisia keinoja, mitä edustaja Kiviranta tuossa peräänkuulutti ennen kuin tältä päivältä laitto i päivän pakettiin.

Vielä muutama sana tästä Yleisradiosta. Minusta nämä perustelut eivät kyllä nyt toimi, kun te perussuomalaiset puhutte siitä, että Yleisradiosta on esitetty huomattavasti arvostelua tai että ohjelmistoa on pidetty epätydyttävänä. Minusta se argumentti ei kelpaa, että ”minä sanon täällä, että kansalaisista suuri osa” tai että ”minulle on tullut palautetta”. Emme me tällaisilla argumenteilla voi argumentoida, vaan pitää olla tutkimustietoa taustalla, vaikkapa sitten laajoja gallup-otantoja. Ei se riitä, että tästä asiasta on tullut kansalaisilta paljon palautetta. Väitän, että meillä kaikilla on omat viiteryhmämme ja se palaute saattaa olla hyvinkin erilaista.

Ja mitä sitten tulee näihin tutkimuksiin, niin minä pysyn näitten lukujeni takana. 92 prosenttia katsoo, että Yle on onnistunut julkisen palvelun tehtävässään. Nämä pohjautuvat nyt tähän laajaan kansainväliseen tutkimukseen, sen löytää Googlesta. Ja sitten esimerkiksi liikenne- ja viestintävaliokunnalle esiteltiin tätä asiaa, ja siellä kyllä oli myös perussuomalaisten edustajia. No, sen verran googletin tässä välissä myös, että kyllä nuo edustaja Merenkin lukemat ihan oikeita ovat, ne ovat vain eri tutkimuksesta. Ne ovat KAKSin eli Kunnallisalan kehittämissäätiön tutkimuksista, ja siellä toisesta oli tämä luku 84, kun itse käytin tuota lukua 89, eli luottamus Ylen uutistoimintaan on pysynyt vahvana. No, oli se 89 tai 84, niin selkeintä ja tärkeintä on seurata näitä trendejä, ja tuo trendi on edelleen se, että yleinen luottamus Yleen on vahva, toisin kuin tässä annetaan ymmärtää. Ja Ylen uutisarvostukset -tutkimuksen mukaan tämä on tosiaan 89 prosenttia. Minusta se on todella, todella kova luku. Jos me katsomme, miten hyvin Yle sitten saavuttaa suomalaisia ja ikään kuin tavoittaa suomalaisen, niin kyllä se on todella kova, ja iso osuus siitä menee nimenomaan tällaiseen uutis- ja ajankohtaistoimintaan. Urheilu-uutisiin en ota kantaa, en tiedä, mistä uutisesta tai gallupista siinä oli kyse — ehkä edustaja voi itse avata. Mutta jos me nyt tarkastelemme tätä, oli se sitten tämä KAKS-säätiön tutkimus tai sitten tämä kansainvälinen tutkimus, niin tuo 84:kin minulle kelpaa, minusta se on erittäin kova luku. Silloin ei voi tietenkään verrata edellisvuosien tutkimuksiin, jos vertaa eri tutkimuksia, vaan on tärkeää, että puhutaan aina samoista tutkimuksista ja samoista kyselymetodeista ja kyselytavoista.

19.13 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Muutama sananen vielä tästä perintöverosta.

Kun katsoo esimerkkinä hallituksen talousarvioesitystä vuodelle 2017 perintö- ja lahjaveron osalta, odotetun verokertymän ilmoitettiin olevan 550 miljoonaa, mutta vuoden 2017 tilinpäätöksessä summa nousi lähes 910 miljoonaan euroon. Kovia summia siltä nä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

kökannalta, että perintövero revitään yleensä jo moneen kertaan aikojen kuluessa verotetusta omaisuudesta. Ihmisten kovalla työllä ja vaivalla ansaitun omaisuuden verottamisessa valtio näyttää toimivan perisosialistisella tavalla. Nämä ihmiset ovat ihan tavallisia ihmisiä, joiden kohdalle... Tässä kuultiin puheenvuoro siitä tilanteesta, että jos edustaja kuolla kupsahtaa, niin perhe joutuu ongelmiin. Elikkä tavallista ihmistä, joka ei ole rikas vaan jolla on omakotitalo ja jotain vuosien varrella selkänahasta revittyä omaisuutta, tämä koskee todella voimakkaasti. Verohelpotuksia toki on ripoteltu mutta mielestäni ei riittävästi kokonaiskuva ajatellen. Koko perintöverotus on kohtuuton suurimmalle osalle perinnönsaajia ja pahimmassa tapauksessa aiheuttaa velanottoa tai perinnöstä luopumista. Elikkä siis joudutaan luopumaan, nuoretkin ihmiset joutuvat, siitä omasta syntymäkodista — ei voida sitä pitää, koska ei ole varaa, iskee lasku.

Tämä lakialoite on todella sitä, mikä kohtuullistaa tavallisten suomalaisten arkea esimerkiksi puolison pois nukkua. Edustaja Könttä, tässä on teidän peräänkuuluttamaanne innovaatiota. Toivon, että myös keskusta haluaa, että tällaisissa ikävissä tapauksissa kuin esim. puolison pois nukkua verokarhu ei sitten hoida loppuja. Jää nähtäväksi, onko keskustalla sydäntä vai ei. — Kiitos.

19.15 Petri Huru ps: Arvoisa puhemies! Pari sanaa haluaisin sanoa tästä täällä jo esitetystä asiasta, laittomasti maassa olevien terveydenhuollon kustannuksista. Myös majoitukset maksavat paljon. Esimerkiksi Porissa meillä oli laittomasti maassa olevien hätämajoitus kesä—elokuussa, siinä oli kolme kuukautta. Palvelua käytti kuusi henkilöä, ja kustannukset olivat 47 000 ja rapiat. Eli jos me samassa suhteessa käyttäisimme rahaa vaikkapa omaishoitoon, vanhustenhoitoon, lastensuojeluun, mihin vain, niin kyllä meillä rahaa riittäisi.

Se, mihin me kanavoimme meidän rahamme ja missä suhteessa, on minun mielestäni tärkeää. Sen puoleen on ihan kannatettava esimerkiksi tämä kotouttamisen edistämisestä annetun lain kumoaminen. Käytetään niitä rahoja tehokkaammin täällä. Kyllä täällä pitää kotoutua muuten kuin pelkästään opastetusti. Kannatan lain kumoamista.

19.17 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Kommentoin vielä aiemmin mainitsemani tutkimuksen lähdetietoa, eli kysymys oli Kunnallissalan kehittämissäätiön, KAKSin, tutkimuksesta median luottamuksesta.

Täällä oli sellainen kysymys kuin ”Kuinka luotettavina yleisesti ottaen pidät tiedotusvälineitä eli mediaa seuraavissa asioissa...?”, ja sitten oli prosenttiosuuksia. Urheilun suhteen laskujeni mukaan 78 prosenttia piti mediaa erittäin luotettavana tai melko luotettavana, mutta kun menttiin politiikkaan, niin luottamus olikin enää 49 prosenttia. ”Ei kumpakaan” lisääntyi, ja myöskin niiden määrä, jotka pitivät mediaa melko epäluotettavana tai jopa erittäin epäluotettavana, kasvoi merkittävästi politiikan, ulkomaiden ja talouden kohdalla. Se on varsin ymmärrettävää siinä mielessä, että uutiset ulkomailta ovatkin hyvin painottuneita Suomen mediassa. Yhdysvaltain presidentistä, jos hän sattuu olemaan republikaani, uutisoidaan yleensä huonommin kuin sellaisesta presidentistä, joka on demokraatti. Se jo sinänsä syö suomalaisen median ulkomaanuutisoinnin uskottavuutta.

Politiikasta uutisoidaan hyvin kärjistävästi, ja se on johtanut siihen, että esimerkiksi perussuomalaisten kannattajista hyvin suuri osa tuntee epäluottamusta mediaa kohtaan verrattuna monien muiden puolueiden kannattajiin. Täytyy kysyä, mistä tällainen johtuu. Miten nämä ihmiset voivat tuntea epäluottamusta mediaa kohtaan, jos media kohtelee heitä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

mielestään tasapuolisesti? Ainoa johtopäätös on se, että media ei kohtele heitä ja heidän kannattamiaan poliitikkoja tasapuolisesti, ja siitä johtuu tämä epäluottamus mediaan. Kyllä täällä salissa on tarkoitus tuoda esille nimenomaan niitä omien äänestäjien näkökulmia, koska kuka niitä toisi, elleivät heidän äänestämänsä kansanedustajat?

19.18 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Ihan mielenkiintoista, että keskustelu tämän Yle-leikkauksemme vuoksi kääntyi keskustasta tulleesta kritiikistä tähän Yle-keskusteluun. Yle on mielenkiintoinen aihe keskustella. Se on aika erikoista omasta mielestäni niin kuin lähtökohtaisesti.

Minä kannatan vapaata markkinaa yleensä asioissa. Tällaisessa valtio-omisteisessa mediayhtiössä on omat ongelmansa juuri sen takia, että se on kasvanut niin suureksi. Se on aika selkeää, että Yle on monille poliitikoille sellainen jonkin sortin nuoleskelun kohde siksi, että poliitikot ajattelevat tietysti, että Ylen toimittajat kirjoittaisivat heistä positiivisia juttuja, kun he puolustavat näitä yleläisten työpaikkoja ja sitä instituutiota.

Mutta se on minun mielestäni kyseenalaista, kun Yle-veroa maksaa — mahdollisesti sen kolmetoista ja puoli euroa kuukaudessa — työssäkäyvä ihminen, vaikka hän ei käyttäisi Yleä lainkaan, eikä haluaisi käyttää. Eli se on pakkoverotusta ihmisille, siitä ei vain pääse irtisanoutumaan niin kuin Netflixistä. Yle-veroa maksaa kymppin kuussa, halusi tai ei. Ja mikä outoa, yrityksetkin maksavat, eli jos olet yrittäjä, niin sitten maksat moninkertaista Yle-veroa. Sehän voi olla jopa kolme tonniakin jollain oikein menestyvällä yrityksellä.

Se tulisi ehkä ennemmin katsoa osaksi julkista budjettia, ja sen takia tässä on ongelmalista, että se on just tällä tavalla tuohon verotukseen kytketty. Me saisimme sitten taas ostovoimaa toki paremmaksi, jos sitä verotusta vähennettäisiin, se on selvää.

Se, mitä kuitenkin esitettiin siitä, että tämä tämmöinen Ylen budjetin pienennys johtaisi johonkin katastrofaaliseen sananvapaustilaan, on varsin heikko argumentti, koska ei monissa muissakaan maissa, Euroopassa vaikka, ole näin suuria yleisradiokanavia, eikä se pidä paikkaansa kyllä, että muissa Euroopan maissa olisi jotenkin huonompi sananvapaustilanne kuin Suomessa.

Se, miten paljon Yleä kritisoidaan: Kyllä se kritiikki on aika usein nimenomaan subjektiivista, mutta kyllä sitä kritiikkiä on paljon, ja kuten täällä on todettu, se kohdistuu tuohon poliittiseen journalismiin, ei välttämättä siihen muuhun. Ja jos Ylestä leikataan, niin täytyy muistaa, että se uutistoiminta, varsinkin politiikan uutiset, on kuitenkin vain pieni osa Ylen budjettia. Eli ei tässä esitetty mitenkään, että se leikkaus kohdistuisi yksinomaan sinne, vaan koko budjettiin.

19.22 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Pahoittelut, että en ihan alusta asti keskusteluun pystynyt osallistumaan. Hieman ihmettelen sitä, että kun täällä on kuitenkin merkittävän oppositiopuolueen vaihtoehtobudjetin osia käsittelyssä, aika merkittäviä osia, niin tähän keskusteluun ei osallistu kuin edustaja Könttä, jolle kiitokset siitä, että hallituspuolueelta edes yksi soturi on tänne saliin saatu kuuntelemaan tätä keskustelua. Olisin itse odottanut, että täällä olisi voinut hyvin olla paikalla valtiovarainvaliokunnan väkeä hallituspuolueistakin keskustelemassa esimerkiksi näistä perussuomalaisien tekemistä aloitteista.

Itse olen aina yrittänyt lähestyä politiikkaa niin, että asiat ovat hyviä tai vähemmän hyviä tai jopa huonoja tai ne ovat kannatettavia tai ei-kannatettavia ihan siitä riippumatta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

kuka niitä esittää. Ja tänään täytyy sanoa, että perussuomalaiset ovat tehneet hyviä esityksiä meidän verotuksen kokonaisuuden näkökulmasta.

On vaikkapa tämä perintö- ja lahjaveroasia, joka oli eduskunnan käsittelyssä viime kaudellakin kansalaisaloitteen myötä, joka itse asiassa eduskunnassa sai mielestäni vähän huonon käsittelyn. Itsekin sain siitä jonkin verran osumia silloin, sillä olen pitkään ollut perintöverosta luopumisen kannalla. Silloin tehtiin minun mielestäni erikoinen päätös, että eduskunta ei tehnyt siitä mietintöä lainkaan. Ymmärrän sen, että yhden osan lopettaminen verotuksesta kansalaisaloitteella olisi ollut haastavaa, mutta olisi ollut mahdollista tehdä esimerkiksi eduskunnan ponsi siitä, että hallituksen täytyy ryhtyä toimenpiteisiin perintöverosta luopumiseksi ja sitten toimenpiteisiin esimerkiksi myyntivoittoveron käyttöönottamiseksi, jolla voitaisiin tätä tilannetta korjata — niin kuin Ruotsissa esimerkiksi on toimittu. Se olisi oikeudenmukaisempaa — mitä myös perussuomalaiset tässä hakevat — koska siinä vaiheessa, kun perintö saadaan, ei synny välttämättä maksuvalmiutta, vaan siinä vaiheessahan maksuvalmius syntyy, kun asunto myydään tai omaisuutta realisoidaan. Tämä aloite on siinä mielessä erinomainen ja kannatettava.

Pidän hyvänä myös perussuomalaisten useampia aloitteita, jotka koskevat verotusta yleisesti. Arvonlisäveron alarajan nosto on erittäin kannatettava ja järkevä toimenpide, kuten myös heidän esittämänsä muutamat huomiot meidän tuloverolaista.

Arvoisa puhemies! Tulen hetkeksi siihen korokkeelle. [Puhemies: Tervetuloa! — Toimi Kankaanniemi: Noin hyvää puhetta kannattaa kyllä jatkaa pöntöstä! — Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa herra puhemies! Näistä tuloveroasioista: Itse kyllä annan niillekin ymmärrystä ja kiitosta siitä, että nostetaan esille esimerkiksi se, että meillä tiettyjä eläketuloja verotetaan tiukemmin kuin vastaavasti työtä tekeviä. Tämä on ollut asia, joka on ollut pitkään esillä, ja hetkeksi se aikanaan saatiin jollain tavalla balanssiin, silloin valtiovarainministeri Jyrki Kataisen aikana. Sen jälkeen taas jossain aallossa se jonkin verran muuttui. Ja on järkevää etsiä sitä, että eläkkeensaajat eivät ainakaan enempää veroa maksaisi kuin vastaavasti palkkaa saavat.

Myös omaishoitokysymykset ovat olleet usein meillä täällä salissa esillä. Ja myös tämä edustaja Tavion esitys on hyvä ja kannatettava, että omaishoidon tuesta ei jatkossa tarvitsisi veroa maksaa.

Ja viimeisenä sitten heidän esityksensä lapsivähennyksestä: En siihen suoranaisesti ota kantaa. Se on varmasti pohtimisen arvoinen kysymys, miten tukea meidän lapsiperheitä. Siihen on erilaisia ratkaisuja, joita voidaan esillä pitää. Varhaiskasvatuskasvatusmaksujen alentaminen on yksi tehokas ja järkevä keino, ja tämäkin varmasti kannattaa selvittää.

Mutta isossa kuvassa olen huolissani siitä, että meillä on merkittävä muutos tapahtumassa meidän verotuksessamme ja työn verotuksessa. Ja ehkä siinä onkin syy siihen, että täällä ei vasemmiston ja sosiaalidemokraattien edustajia paikalla ole, sillä minuakin hävettäisi olla kiristämässä näin merkittävästi jo keskituloisten työn verotusta ensi vuonna. 2 301 euroa on se raja, josta ensi vuonna menee isompi vero kuin tänä päivänä — eli 2 301 euroa. Siihen palkkaluokkaan mahtuvat esimerkiksi tarjoilijat ja aika monet muut, ja sitten siitä kun mennään ylöspäin, tulee hoitajia, sairaanhoitajia, opettajia ja niitä ihan tavallisia, ahkeria suomalaisia ihmisiä, joille vähän naureskeltiin, kun mekin kokoomuksessa nostimme esille sen, että me haluamme pitää tavallisten, ahkerien suomalaisten työtätekevien ihmisten puolta. Se ei tarkoita sitä, että ahkera ei voisi olla pienituloinen tai vaikka työtönkin, mutta se, että tässä maassa ahkeruudesta aina palkittaisiin, on sellainen perushyve,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

mitä itse toivoisin ylläpidettävän. Sen takia en voi hyväksyä sitä, että keskustakin on kuitaamassa, edustaja Könttä, nämä työn verotuksen kiristymiset. Eli te ette tee mitään sen hyväksi, että se työn verotus ei ensi vuonna kiristyisi.

Samaan aikaan polttoainevero kiristyy yhdessä yössä niin, että tavalliselle perheelle, auton käyttäjille, noin 30 000 kilometriä ajavalle, tulee yli 130—150 euroa lisäkustannusta. Samaan aikaan leikataan kotitalousvähennystä, ja sen vaikutus tavalliselle perheelle on noin 500 euroa. Ja kun sen lisäksi on liuta muita veronkorotuksia, niin me olemme tilanteessa, jossa sen tavallisen perheen — jossa vaikkapa isä on sairaanhoitaja ja äiti diplomi-insinööri taikka ravintolatyöntekijä tai joku muu vastaava, ihan tavallisessa suomalaisessa työssä — tulot vähenevät ensi vuonna noin 1 000 eurolla. Ymmärrän, että sosiaalidemokraatit eivät ole tätä kuuntelemassa.

19.28 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Heinoselle ja Kilvelle erittäin hienoista puheenvuoroista ja siitä, että kannatatte näitä perussuomalaisten esityksiä. Ja myös edustaja Könttälle on pakko sanoa kiitos siitä, että olette täällä ainoana hallituksen edustajana meidän kanssamme keskustelemassa — haluan myös siitä kiittää teitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt edustaja Könttälle mahdollisuus kiittää. [Toimi Kankaanniemi: Voitte ottaa muihinkin asioihin kantaan kuin Yleen!]

19.29 Joonas Könttä kesk: Arvoisa herra puhemies! Kahteen asiaan haluan tässä kiinnittää huomion: ensiksi Yleen ja sitten ehkä toiseksi kiitoksiin.

Ehkä tästä Ylen rahoituksesta vielä haluaisin kuulla perussuomalaisten näkemyksen. Siitä rahoituksesta on sovittu parlamentaarisesti, ja te olitte siellä mukana, on yhdessä sovittu, niin kuinka tämä nyt sitten on näin nopeasti muuttunut, että parlamentaarisesti sovitun rahoitukseen nyt sitten tulee muutos? Tämä niin kuin hieman ihmetyttää.

Ainakin itse ajattelen ihan samalla tavalla kuin edustaja Tavio, että me olemme täällä edustamassa omia äänestäjiämme. Paitsi että omat äänestäjäni pitävät Yleä riippumattomana ja tärkeänä uutismedian ja palveluna niin keskisuomalaisille kuin myös kaikille suomalaisille ja koko maalle, niin kyllä myös näiden tutkimusten mukaan Yleä arvostetaan. Kymmenen arvostetuimman verkkobrändin joukossa ykkösenä on Yle Areena, kuudentena Yle ja seitsemäntenä Ylen Elävä arkisto. Ei kai se nyt hirvittävän huonosti voi sitten olla. Ja ylipäätään kun puhutaan tästä, että tulee uusia medioita, niin kuin täälläkin nyt on sanottu, tulee internetiä, tulee sosiaalista mediaa, niin kuitenkin tutkimusten mukaan vähiten suomalaiset luottavat sosiaalisen median uutisiin — vähiten, tämä ihmetyttää.

Minä haluan kiittää perussuomalaisia näistä lakialoitteista, joita te olette tehneet tähän teidän tulevaan vaihtoehtobudjettiinne. Minusta se kertoo siitä vastuullisuudesta, millä te suhtaudutte vaihtoehtobudjettiin ja varjobudjettiin, jonka tulette tekemään. Ja siinä mielessä olisi tietysti mukava kuulla edustaja Kilveltä tai Heinoselta, ovatko kokoomuksen mielestä hallituksen budjettilait niin hyviä, että te ette ole niitä tehneet, vai aiotteko te ylipäätään ollenkaan tehdä budjettilakeja. Ovatko ne hallituksen lait teidän mielestänne niin hyviä, että ei ole tarvetta tehdä budjettilakiehdotuksia? Mutta kiitoksia perussuomalaisille erittäin hyvästä tämmöisestä työteliäisyyden osoittamisesta ja erittäin hyvästä keskustelusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

19.31 Ville Tavio ps: Arvoisa puhemies! Vastaan tuohon suoraan kysymykseen, minkä edustaja Könttä tuossa vielä esitti. Eli se pitää paikkansa, että näistä Yleisradio-asioista ollaan perinteisesti sovittu parlamentaarisesti, ja sinänsä ainakaan itselläni ei ole moittimista siinä, etteikö parlamentaarinen päätöksenteko olisi hienoa, ja sitä soisi olevan useammisakin asioissa Suomessa. Mutta se asioista parlamentaarisesti päättäminen ei merkitse sitä, että puolueilla ei olisi omia kantoja näihin asioihin tai omia tavoitteita niihin asioihin, mitä ei saisi sanoa ääneen, saati sitten ajaa siellä parlamentaarisessa työryhmässä. Tämä johtaisi siihen, että jos kerran on parlamentaarisesti päätetty vaikka Ylen budjetista, niin se olisi kiiveen lyöty eikä sitä saisi enää koskaan muuttaa. Ja näinhän ei voi olla, vaan perussuomalaiset ajavat Yle-veron alentamista, ja jos nyt muistellaan, niin olemme me sitä ennenkin ehdottaneet ja olemme siinä mielessä johdonmukaisesti yhä sitä mieltä, että sitäkin tulisi laskea eikä pitää sellaisena pyhänä lehmänä, mihin ei kosketa. Kyllä aika pitkälti Ylellä on sellaista, mitä varmaan voitaisiin karsia ja mitä myös ihan vapaamarkkinoilla toimiva media hoitaisi, kaikkea muun muassa ihan viihdeohjelmatuotannosta lähtien — kyllä Yleltä varmasti tästä puolen miljardin budjetista löytyisi leikattavaa.

19.33 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Kokoomus tekee vastaavan oman vaihtoehtobudjettinsa — ja tekee muuten hyvän — ja me tulemme sen esittelemään ajallaan. Mutta näiden vaihtoehtobudjettien käsittelyssä on toki hieman erilaisia tapoja siinä, tehdäänkö kaikista sen muutoksista omat, tietyntylaiset lakialoitteet. Niin välillä tehdään, ja toiset eivät tee. Sosiaalidemokraatit viime vuonna muistaakseni tekivät niitä aika paljon. Me päätimme sellaisen linjan, että me emme tee jokaisesta muutoksesta, joka siellä on, lakialoitetta, joka käsiteltäisiin täällä salissa erikseen. Me teimme talousarvioaloitteitakin ryhmän vaihtoehtobudjetin ympärille varsin säästeliäästi. Nostimme esille muutamia asioita, jotka halusimme ottaa jo siinä vaiheessa esille. Mutta se ei toki tarkoita, edustaja Könttä, sitä, että siellä meidän vaihtoehtobudjetissamme ei olisi paljon muutakin, esimerkiksi terapiatakuun rahoja, joita tällä hetkellä isosti kaivataan, ja te, edustaja Könttä, pääsette äänestämään niistä terapiatakuunkin rahoista, ovatko ne ensi vuonna nuorten käytössä vai eivät.

Tiedän, että teitä hieman, varmaan syystäkin, jännittää, kun kerran täällä on annettu sellainen kuva, että tämä sosiaalidemokraattien johtama hallitus tekee ainoaa mahdollista talouspolitiikkaa, mutta te, edustaja Könttä, tulette yllättymään. Se ei ole ainoa mahdollisuus. Ei meidän tarvitse ottaa lisää velkaa ja kääntää velkaa jälleen uuteen kasvunousuun, tai meidän ei tarvitse kiristää työn verotusta tai lähes kaikkia muitakin veroja. Meillä on olemassa mahdollisuuksia, ja edustaja Könttä, te tulette yllättymään vielä myönteisesti, kun kokoomus esittelee oman vastuullisen, sosiaalisesti oikeudenmukaisen, työntekoon kannustavan vaihtoehdonsa.

19.35 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Vielä tähän problematiikkaan näistä lakialoitteista ja talousarvioaloitteista. Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetissa on pyritty sellaiseen lainsäädännölliseen eheyteen, että sellaisista asioista, mistä tarvittaisiin tosiasiallisesti lakimuutos, ollaan tehty lakialoite ja sitten, jos kysymys on pelkästään rahallisesta asiasta, on tehty talousarvioaloite kaikista merkittävimmistä menoeristä, mitkä voidaan määrittellä. Toki siellä vaihtoehtobudjetissa esiintyy myös sellaisia asioita, joihin ei ole helppo määrittellä tiettyä rahasummaa, josta tehdä talousarvioaloite, eli sellaiset on ilmaistu tekstimuotoisena.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 63/2019 vp

Sitten kysymykseen Ylen toiminnan tehostamisesta ja Yle-veron leikkaamisesta. Perussuomalaiset ovat olleet asiassa varsin johdonmukaisia aikojen kuluessa. Silloin kun olimme hallituksessa, esitimme parlamentaarisessa työryhmässä Ylen menojen leikkaamista. Jäimme siinä yksin, hävisimme sen. Ja sitten kun olemme olleet oppositiossa, meillä on ollut tämä kyseinen momentti kaikissa vaihtoehtobudjeteissa tähän mennessä. Vuonna 2018 se oli 50 miljoonan leikkaus, vuonna 2019 se oli 61,2 miljoonan leikkaus, ja nyt vuonna 2020 se on korotettu 100 miljoonaan, mutta leikkaus on ollut johdonmukaisesti esillä koko ajan.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.